

LÜHIDALT

Tulemas on lastekaitsepäev

1. juunil kell 13–16 korraldab MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing koos vallavalitsusega Tapa Laste- ja Noortekeskuses (Kooli tn 24) ja selle ümbruses lastekaitsepäeva. Kõlla tulevad päästeteenistus, politsei, avatud on erinevad töötoad lastele. Pannkoogisöömine ja palju üllatusi! Ootame rohket osavõttu!

Korraldusmeeskond

Tapa valla lapsed saavad soodustusi lastelaagrisse

Tapa vallavalitsusel on välja pakkuda soodustusi lastekaitse laagritesse järgmiselt:

MTÜ Viking-Tiigrid perioodil 11.08–18.08.2010 (vene keel vanus 7–18, 6 kohta);

Remniku Laste- ja Noortelaager perioodil 11.07–16.07.2010 (eesti keel vanus 7–14, 6 kohta).

MTÜ Viking-Tiigrid osavõtu maksumus 8 päeva eest on 1040 krooni, mis tuleb lapsevanemal ise tasuda.

Remniku Laste- ja Noortelaagri osavõtu maksumus 6 päeva eest on 650 krooni, mis tuleb lapsevanemal ise tasuda.

Kui on soov laps panna laagrisse, siis palun esitada järgmised dokumendid Tapa valla lastekaitse spetsialistile: avaldus lapse laagris osalemise kohta; arstitõend, et laps on terve ja ei vaja eritoitu.

Valla lastekaitse spetsialist edastab andmed vastavasse laagrisse, kus lapsevanemale saadetakse arve, mis tuleb tasuda.

Küsimuste tekkimisel ja lisa informatsiooni saamiseks tuleb ühendust võtta Tapa valla lastekaitse spetsialist Jaanika Kirsiga.

Kontaktandmed:

jaanika.kirs@tapa.ee
tel 32 58 694, 56 459 886

Järgmine valla ajaleht ilmub 11. juunil (mitte 18. juunil).

Palume kaastööd saata toimetusele 5. juuniks.

Toimetus

Rutka matkaraja korrajad enne tänavuste talgute algust.

Foto Teet Koitjärv

Julge pealehakkamine on pool võitu!

Mõnikord piisab julgusest pealehakkamisest ka koguni võiduks.

Seda näitasid ka 1. mail toimunud talgud, mille käigus paljud inimesed tulid kodudest välja ja aitasid puhtaks teha meie kõigi ühist avalikku ruumi. Loodetavasti jätkub ka kõigil teistel piisavalt kodaniku südamehäält, et üheskoos korda teha ka selliseks jääks. Alati võib ju panna üles valvakaameraid ja palgata valvureid, kuid kas ikka soovime oma linna ja valda valvakaamera silma, mis meid kõiki pidevalt jälgib?

Sellega justkui tunnistasime iseendale ja ka teistele, et ilma ei saagi – ilma ei ole siin turvaline. Mina usun, et on. Juba need talgud näitasid, et väike muutus on toimunud. Muudatused ongi esialgu väikesed ja mõnikord ka silmale nähtamatud, aga just sellised silmale nähtamatud asjad on kõige tähtsamad – seda ütles juba Väike Prints. Muudatus mõtteviisis ongi aga silmale tabatav alles siis, kui sellele järgneb tegu, mis näitab, et inimene hoolib. Mul on hea meel, et Tapa valla rahvas hoolib. Aitäh teile!

Ma olen ka aru saanud, et meie valla inimestel on väga palju

häid mõtteid, mis kahjuks jäävad teostamata. Põhjuseks on inimese tagasihoidlikkus ja vähenenud teadlikkus, kuidas mõtet ellu viia. Nii jääb sündimata palju ettevõtteid, mis pakuksid eneseteostust nende loojatele ning tööd ja/või kaupa või teenust teistele valla elanikele. Muidugi on iga ettevõtte risk, kuid teatavasti jätavad šampust ei joo. Tapa vald on seisukohal, et ettevõtlusega tegelda soovijaid tuleb toetada. Riik on selleks praegu ka väga palju erinevaid võimalusi loonud ning teavet selle kohta saab ka vallavalitsusest.

Olen mõelnud, et ehk hoogustaks ettevõtlust mõni infopäev, kus juba tegutsevad ettevõtjad jagaks oma kogemusi ja mõtteid? Nii jõuaks ettevõtjateni paremini ka see teave, milliseid toetusmeetmeid riik pakub nii alustavatele kui ka juba toimivatele ettevõtetele. Tegelikult on ka Tapa vald omalt poolt loonud võimalusi – näiteks tööstusküla baasil ettevõtte loomiseks.

Mis puudutab rahalist poolt, siis ettevõtte loomine muutub tänapäeval üha lihtsamaks ning ka pangad annavad laene. Hiljuti oli mul vestlus ühe meil tegutseva suurpanga esindajatega ja nende sõnul võimalused saada laenu oma ettevõtluse tegevuseks on täiesti olemas. Loomulikult on majanduskriis õpetanud ka panku senisest tähelepanelikumalt suhtuma äriplaanidesse, kuid head ja läbimõeldud ideed leiavad kindlasti toetust.

Tuleb mõelda suurelt, olla julge, plaan hästi läbi kaaluda ning oma unistused teoks teha! Just ettevõtlusega alustamise puhul on võiduks vajalik julge pealehakkamine. Kui lumepall on juba verema lükatud, siis lahenevad paljud asjad kui mitte just iseenesest, siis paremini kui te lootate oskasite.

Soovin julget pealehakkamist ka kõigile neile, kes kevade muutlike ilmade pelguses pole veel talvehirumust jagu saanud ning meie valla kultuuriasutusi külastanud. Jälgige teadetahvleid, tehke teoks plaan võtta osa huvialaringidest või teha tiir Muuseumiööle meie valla muuseumides. Nagu ütles üks palju elukohti vahetanud väliseestlane – ma mõtlesin igas paigas elades, et mul on aega küll kohalikke muuseume ja näitusi külastada, aga ühel hetkel – põmm! ja tuli ära kolida. Isegi kui te ei hakka kolima – siis parem täna kui mitte kunagi!

Ilusat kevadet ja häid mõtteid Alari Kirt, Tapa vallavanem

Sünnipäev kunstiklubi peres

Enno Org sündis 18. mail 1935 Tallinnas. 27 aastat töötas ta mehaanikuna kaugsõidu laevadel. Eesti taasiseseisvumisel asus elama Tapale. Töötas viis aastat kaitseliitlaste väljaõpetamisel. Alates 2003. aastast võtab aktiivselt osa Tapa kunstiklubi tööst. Esitab

huvitavaid loodusvaateid ja armisaid pildikesi lilledest. Harrastab õlimaali. Enno 75. sünnipäeva puhuks avatud personaalnäitus saab näha Tapa muuseumis alates 15. maist. Vaatamiseks paarkümmend maali, millede autoriks “meremees kuival maal”. Veel näeme tema töid

ka kultuurikoja fuajees ja Vaksali Trahteris.

Loodame Ennolt veel palju huvitavaid maale ning soovime tublit tervist ja head pintslilooksu.

Rauni Kents,
kunstiklubi liige

LÜHIDALT

Kuno Rooba peatas volitused vallavolikogus

14. aprillil 2010 toimus Tapa valla valimiskomisjoni koosolek, kus arutati volikogu liikme Kuno Rooba avaldust tema volikogu liikme volituste peatamise kohta.

Aluseks võttes Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 19 lg 2 p 3 ning § 20 lg 1 ja 3 ning esitatud avaldust, otsustati peatada Kuno Rooba vallavolikogu liikme volitused kuni 01.10.2010 ja määrata asendusliikmena Tapa vallavolikogu koosseisu Svetlana Družkova (Sotsiaaldemokraatlik Erakond).

Tapa valla valimiskomisjon

TEEME ÄRA 2010 talgupäev Tapal

Osalesin tiimijuhina kaks aastat tagasi toimunud prügikoristustalgutel Tapal. Mul on selgelt mees need jäätmelasud, mis Tapalt ja linna lähümbrusest Tapale Lehtse tee ääres asunud kogumiskohta kokku veeti.

Kaks aastat hiljem tundub mulle kohati, et mitte midagi pole muutunud inimeste suhtumises ja käitumises. Näiteks sulasid Roti metsas ja selle ümbruses kevadel lume alt välja mitmed kopsakad prügihunnikud. Peale eelmise aasta mõttetalgut oli mitmeid arvamusi üle-eestiliste talgute jätkamise vajadusest ja siust. Aga ka sel aastal tulid kümned tuhanded inimesed puhkepäeval kodudest välja, kui igaüks sai teha oma talgud oma kodukandi korrastamiseks.

Ma ei oska täpselt öelda ega arva, mis oli põhjuseks, et Tapa vallasise linna ainuke registreeritud TEEME ÄRA 2010 talgute “Rutka matkaraja korrastamine” planeeritud osalejate arv üpris kiiresti registreerunud talgulistest arvuga võrdsustus. Kuid oskan oletada, et selle üheks põhjuseks oli soov teha ühiselt veelgi paremaks matkarada, mis viimastel aastatel väga palju kasutamist on leidnud.

1. mai hommikul kogunesime Tapa reoveepuhasti juures ning seejärel koristasime mahalangenud puid ja oksa, parandasime purdeid, lammutasime kopratamme, taastasime matkaraja lõhutud viitasid ja korjasime prügi. Koos tegutsedes said kõik kavandatud tööd tehtud, kuigi ilm oli jahe ning raja alguses olev soo veel päris mudane.

Tänu teile Olari, Vivika, Agne, Märt, Lea, Martin, Viljar, Kaarel, Sirje, Jaanus, Sulev, Simar, Olev ja Teet talgutel osalemise ja oma tööpanuse andmise eest!

Kohtumiseni Rutka radadel!

Alar Teras,
talgujuht

Tartu Keskkonnahariduse Keskuse poolt välja kuulutatud loodusmängude loomise konkursil sai õppeainete integreerimise preemia Lisbel Serbin Tapa gümnaasiumi 3.A klassist. Üle Eestimaa meisterdas mängu rohkem kui 100 õpilast. Mängu pealkirjaks oli : Iga seeme vajab eluks puhast vett. Mäng arendab arvutamisoskust ning annab juurde teadmisi märgaladest.

Foto Elle Kivisoo

Hei, aidake meid!

Augustikuus tähistab Jäned koolimaja oma 25. sünnipäeva. Kavatseme selle toreda sündmuse tähistamiseks anda välja kogumiku ja CD mälestustega Jäned hariduselust ja praeguste õppurite omaloomingust.

Oleme väga rõõmsad ja tänulikud, kui teil, austatud vilistlased, jätkuks aega ja tahtmist täita ankeet meie kodulehel (www.janedakool.ee) või anda meile koopiategemiseks materjale oma kooliteest (mälestusi,

fotosid koolimaja(de)st, vaba aja ettevõtmistest, tunnistustest jne). Suure heameelega ka lindistaksime teie mälestusi.

Kuna tahame anda ülevaadet Jäned hariduselust laiemalt, ootame mälestusi ka neilt, kes on õppinud Raudlas, Läpil, Kalijärvel, käinud Jänedal lasteaias.

Kontaktisikud on Maie Ainz (maie@janedakool.ee) ja Aivi Must (aivi@janedakool.ee)

Elanikele teadmiseks olulisemad abi- ja infonumbrid

Hädaabinumber (kiirabi, pääste) 112, lisainfo: <http://www.rescue.ee/182>

Päästeala infotelefon 1524, lisainfo: <http://www.rescue.ee/229>

Politsei 110 (juhtimiskeskus), lisainfo: <http://www.rescue.ee/299>

Perearsti nõuandetelefon 1220, lisainfo: <http://www.haigekassa.ee/kindlustatule/perearstid/1220/>

Mürgistusteabeliin 16662, lisainfo: <http://www.16662.ee/>

Lasteabi nõuandetelefon 116111, lisainfo: <http://www.lasteabi.ee/>

Uimastinõustamistelefon 1707, lisainfo: <http://www.narko.ee/nou-ja-abi>

Usaldustelefon (vältimatu psühholoogiline abi) 126, 127, lisainfo: <http://www.rescue.ee/1494>

Keskkonnainspektsioon 1313, lisainfo: <http://www.kki.ee/?id=1123>

Eesti Energia rikketelefon 1343, lisainfo: <http://www.rescue.ee/310>

Maanteeinfokeskus 1510, lisainfo: <http://www.rescue.ee/1492>

Lukuabi ja puksiirabi 1880 - 24 h tasuline teenus, lisainfo: <http://www.puksiirabi.ee/>

Ida-Eesti Päästkeskuse kontaktandmed:

Ida- Eesti Päästkeskus, Lai 7, 30328 Kohtla-Järve, tel. 339 1900, faks 339 1939, e-post ida@rescue.ee
<http://www.iepk.ee>

Kõik Ida-Eesti Päästkeskuse teenistujate ja päästekomandode kontaktandmed on avaldatud aadressil: <http://www.rescue.ee/ida/kontakt>

Ohutusteemaliste veebilehtede lingid:

* Eesti turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015: <http://www.siseministerium.ee/turvalisuspoliitika-2010/>

* Käitumisjuhised/nõuanded elanikele ohuolukordades: <http://www.rescue.ee/669>

* Veeohutus: <http://www.veeohutus.ee/>

* Kustuti/päästerõngas: <http://www.kustuti.ee/>

* Suitsuandurid: <http://www.suitsuandurid.ee/>

* Tulekustuti: <http://www.tulekustuti.ee/>

* Ohutusõpe: <http://www.ohutusope.ee/index.php>

* Kodu tuleohutuks: <http://www.kodutuleohutuks.ee/>

Eve Ojala, Ida-Eesti Päästkeskuse avalike suhete büroo juhataja

Toimekad pisipõnnid

Kauaoodatud kevad on kätte jõudnud oma tavapärase rõõmude ja suurvete muredega. Kevad on ka see aeg, mil õppeaasta hakkab tasapisi otsi kokku tõmbama ning on paras hetk tehtu ülevaatamiseks pilk selja taha heita.

Sel õppeaastal on meie lasteaeda külastanud mitu vahvat tegelast, kes on oma südameasjaks võtnud laste elu-olu turvalisemaks ja ohutumaks muutmise. Eelmise aasta oktoobrikuus külastas lasteaeda tuletõrjekoer Nublu, kes Ida-Eesti Päästkeskuse ohutusõppe projekti raames andis lastele teadmisi tulekahju peamistest tekkepõhjustest, esmasest käitumisest õnnetuse korral ja loomulikult hädaabinumbri kasutamisest. Üritus oli laste jaoks tõeliselt õpetlik ja huvitav, samas eakohaselt mänguline.

Teiseks selliseks vahvaks õppepäevaks kujunes 31. märts, kus pisipõnnide suureks üllatuseks hüppas oodatud lihavõttejänese asemel saaliuksest sisse hoopis jäätmejänku Minni. Jäätmejänku Minni saabus Väatsast, kus MTÜ Keskkonnatark koos AS Väatsa

Prügilaga korraldab juba neljandat aastat projekti “Prügila tuleb külla”. Lastel oli jällegi suurepärase võimalus saada igapäevaselt vajaminevaid teadmisi ja ikka läbi praktilise isetegemisrõõmu. Pisipõnnide kiituseks pean ütleva, et lapsed olid juba enne üsnagi teadlikud prügi sorteerimisest ning selle tegevuse olulisusest, nii üllatasid nad oma teadmistega jäätmejätkutki. Selge on see, et sellised projektipõhised õppepäevad on juba eelkoolialistele lastelegi väga vajalikud. Öeldakse ju, et vastupidav maja püsib ainult tugeval ja korralikul vundamendil!

Nende kahe toreda projekti vahele mahtus veel Eesti Posti ja Eesti Rahvusringhäälingu korraldatud ülevabariigiline jõulumargi konkurss, millest võtsid osa ka 10 Pisipõnni last. Suurepäraseks üllatuseks oli Päästkeskuse rühmas käiva Lisette Matsiseltsi töö, mis tuli auhinnalisele III kohale.

Veel armastavad pisipõnnid väga teatris käia ja ka ise teatrit teha. Vaatamata sellele, et kogu

õppeaasta vältel, kord kuus, külastavad lasteaeda erinevad lasteatrid, oleme me jõudnud käia ka Rakvere teatris vaatamas kahte etendust – jõulu etendust “Jäneste kirik” ja Viljandi lasteatreri “Reky” etendust “Sipsik” ning Lehtse kultuurimajas jõulu etendust “Lõbus talvepuhkus”. Mainimata ei saa jätta ka Tapa gümnaasiumi laste esitatud etendust “Tüdruk ja lumikellukesed”, seda enam, et paljud sealsed “näitlejad” on sirgunud just Pisipõnni lasteaia.

Aga et kõige enam tunneb laps rõõmu just ise tegemisest, siis 12.–16. aprillini kestval teatrifestivali nädalal on lastel endil võimalus olla nii näitlejate kui publiku rollis.

Arvan, et võime igati õigustatult oma pisipõnni pidada kultuurseteks ja teadlikeks väikesteks maailmakodanikeks. Meil ju ometi on, mille pärast vaeva näha ja kelle üle siirast rõõmu tunda!

Kaunist kevadet!

Leevi Ivainen,
Pisipõnni õppealajuhataja

Tapa lasteaia Pisipõnn lõpetajad 2010

Eleri Afanasjev, Jevgenia Danilova, Aigi Einmaa, Edgar Einmann, Eerik Jakimovski, Maris Jefimenko, Laura Himma, Carola Kuul, Jaan Kärt, Sergo Leht, Martin Malberg,

Jarek Makrjakov, Helina Mikk, Roger Muskat, Birgit Mägi, Katelyn Pispea, Pille-Riin Reinike, Sten Reinart, Sander Šašlov, Marleen Trestip, Annabel Vager, Marleen

Vaigurand, Getter Volter, Andreas Soosalu, Arles Abel, Morten Vipper, Jane Suurkaev, Kuldar Kudre, Triin-Marleen Vaigurand, Kevin Hüüs ja Miia Pent.

Rosaariumi kontsertsari on tulemas

Kolm aastat tagasi toimus Jänedal edukalt esimene Rosaariumi kontsert, kus esinesid Urmas Sisask, Lehtse kammerkoor Tiiu Tikkerberi juhendamisel ja Virumaa noorteorkester Endel Nõgene juhendamisel.

Järgmisel suvel muutsime “Rosaariumi” kontsertsarjaks. Mõte on tuua meie kodukohta andekaid ja tunnustatud muusikuid ning anda noortele muusikutele võimalus teha koostööd kogunud esinejatega. Olu-line on kindlasti ka see, et publikule oleks see kvaliteetne kontsertelamus mõistliku tasu eest.

Kaks aastat tagasi suvel esimesel kontserdil esinesid: Tõnis Mägi, Mikk Dede ja Rakvere kammerkoor Solare Elo Forseli juhendamisel, teisel Chalice ja segakoor Suisapäisa Kuldar Schützi juhendamisel ja suve lõpetas Kait Tamra ning Nuku- ja

Noorsooteatri segakoor Kaire Vilgatsi juhendamisel.

Eelmisel suvel jätkasime oma kontsertsarjaga sama edukalt. Suve esimesel kontserdil esinesid Olav Ehala ja Hanna-Liina Võsa, teisel Riho Sibul, Mirjam Dede ja Tõrva Laulustuudio neidudekoor Maie Kala juhendamisel ja suve lõpetas Jaak Johanson ja Virumaa Poiste-koor Elo Forseli juhendamisel ning Virumaa Noorte Meeskoor Andrus Siimoni juhendamisel.

Sellel aastal on väga raske midagi korraldada, sest toetajad ei ole enam nii lahkend. Esinejaid on märksa lihtsam leida. Keerulisest ajast hoolimata toimub sellel suvel kolm kontserti. Üritus toimub endiselt Jänedal mõisa roosiaias, halva ilma korral Jänedal Maamajanduse infokeskuse suures saalis.

Kõik kontserdid algavad kell 19. Esimene kontsert toimub reedel, 11. juunil, kuhu tulevad esinema Rein Rannap ja Ott Lepland. Teine toimub reedel, 30. juulil ja esineb Bonzo. Suve viimasel kontserdil, mis on kümnes juubelikontsert ja toimub laupäeval, 28. augustil, esineb Hedvig Hanson.

Tulge kindlasti neid kõiki kontserte kuulama! Üritus toimub halva ilma korral Jänedal Maamajanduse infokeskuse suures saalis, mitte konverentsikeskuse suures saalis.

Kui mõni kultuurist hooliv inimene tahab seda kontsertsarja kuidagi toetada või lisa infot saada, siis kirjutage e-mailil:

reigo.tamm@tapa.ee.

Ilusat suve ootamist,

Reigo Tamm, kontsertsarja “Rosaarium” idee autor ja projektijuht

Kiriku renoveeritud uks

Veidi enam kui kolm aastat tagasi valmis Ambla valla ja koguduse tihedas koostöös kohaliku kalmistu ja kiriku valgustus.

Valmis ka projekt kiriku torni sisemuse remondiks ja vaateplatvormi väljajäätamiseks ühes kiriku peakuse renoveerimisega. Muinsuskaitseamet kinnitas ka projekti, kuid raha selle elluviimiseks ei ole seni eraldada võimalik olnud. Kiriku uks aga vajab hädasti kordategemist. Selleks lasti Juhan Kilumetsal teha konkreetne hinnapakkumine. Arutluste käigus selgus, et uks vajab kindlasti ka varikatust, ilma selleta oleks suur töö ja vaev paljuski asjata. Töö maksumuseks arvestati 90 000 kr, millest

kolmandiku moodustab sepietatud varikatus.

Pöörduti sõprade ja heade toetajate poole. Abipalve leidis positiivset vastukaja ning vajalikule ettevõtmisele lubati ölg alla panna.

Nii rändas kiriku kahepoolne peauks 2009. aasta hilissügisel Tallinnasse OÜ Rändmeister töökotta. Lootused jõuludeks kordatehtud ukse kirikule ette saada ei pidanud paika. Ilmnes, et väga tugevalt kahjustunud puitu oli värvi ja ukse kaunistuseks kasutatud detailide all tunduvalt enam kui algselt arvata võis. Uksed olid valmistatud omal ajal üsnagi pehmest kuusepuust ja aaderdatud (nagu kiriku siseuksedki). Välja

tuli vahetada ligi 2/5 uste puidust.

Märtsikuu alguseks oli asi siiski niikaugele et meisterlikult ja kaunitult renoveeritud ukseid said oma kohale tagasi. Käesolevaks ajaks on ukse eest juba ka tasutud. Sepistatud varikatus on samuti valmis ja ootab paigaldamist. Oleme väga tänulikud Hans-Martin Nielsenile Nordfrieslandi praostkonnast, Isojoki sõpruskogudusele, Jörn Schneiderile Estlandhilfest, Veljo Haubele Vao Paasist, Juhan Kilumetsale ja Viiru Soosõrvile abi ning toetuse eest.

Südamliku tänuga

Tõnu Linnasmäe,
koguduse õpetaja

Ermo Sepa sigala poegivate emiste laut.

Tapa ei tapa põllumeest

Lääne-Virumaal, nii nagu ülejäänud Eestis, on hõivatus primaarses sektoris palju väiksem kui teistes sektorites. Alates 1990. aastast on hõivatute arv selles kahanenud umbes 5 korda.

Primaarsektori allharudest Lääne-Virumaal kerkib esile põllumajandus, mis on selles vallas Eesti maakondade arvestuses üks mitmest käibeliidrist, kuna omab palju põllumajanduslikku maad. Põllumajanduses tegeletakse enim teraviljakasvatusega. Paljud loomakasvatajad tegelevad kõrvalharuna samuti teraviljakasvatusega, mis kujuneb nende looma söödaks.

Tapa vallas on põllumajandus arenenud ja mitmekülgne. Peamiselt tegeletakse looma- ja teraviljakasvatusega. Üheks põhjuseks on põllumajandusmaa all olev suur osa valla pindalast. Põllumehed teevad omavahel tihedalt koostööd, et edukamalt toime tulla. Näiteks loodi Lehtse Masinaühistus, mille kaudu põllumehed rakendavad soetatud tehnikat ka sellel ajal kui põllutöid ei ole (näiteks vallasisene lumekoristus). Samas puudub ka neil omavahel konkurents, kuna kokkuostjad ostavad kõigi käest võrdse hinnaga, ei ole vahet, kas on suur- või väiketalunik. Kokkuostjad, näiteks AS Maag, käivad ise toorel järel ja maksavad piima eest õigeaegselt. Enamik põllumehi on saanud toetusi PRIA-lt, mis on aidanud soetada uut tehnikat ja renoveerida hooneid.

Kuna enamik ettevõtteid Tapa vallas tegelevad loomakasvatuse ja pidamisega, siis teravilja ja muu taimekasvatussaaduste tootmine on vallas teisejärguline. Enamik teravilja toodetakse oma tarbeks, looma söödaks. Toiduvilja ei kasvatata seetõttu, et antud piirkonna muldadel on madal viljakus ning varieeruvad ilmastikutingimused, toiduvilja kvaliteeti on raske saavutada. Saagikust limiteerib viljapõldude paiknemine nitraaditundlikul alal ja selle tõttu on lubatud väetamise mahud väiksemad kui vaja läheks. Teiseks põhjuseks on kokkuostupunktide ja töötlemiskohtade puudumine. Tuleb sõita pikk maa, et vilja ja kartulit realiseerida.

Praegusel ajal on põllumeeste olukord raske just odavate kokkuostuhindade tõttu, samas kütused ja väetised, mida igapäevaselt tarbitakse, on endiselt kallid ning kallinevad

Lemar OÜ lehmalaut

Fotod Tõnis Järs

veelgi. Juhul, kui on laenu võetud, on suuremahuliste ehitiste renoveerimisel omainvesteering tarvis panka tagasi maksta 5 aastaga. Hooned, mis põllumajandustegevuseks kasutusse võetud, on enamasti vanad kolhoosi- ning sovhoosihooned, mis parimal juhul renoveeritud. Nullist lauda ülesehitamine on kallis ja arvestades seda, et enamik ettevõtteid on loodud 90. aastatel, mil raha veel suuremat väärtust omas, oli lihtsam vanad hooned erastada. Mitmete ettevõtjate põhimureks ongi lauda remont ning selle uuendamine. Pärast rasket ning lumerohket talve mängib suurt rolli katuste vastupidavus. Lauda remont on väga kallis investeering, mis puhul omafinantseering ei saa olla väga suur ning suuresti loodetakse toetustele. PRIAlt saadud toetusteta on raske hakkama saada, seda nendivad kõik ettevõtjad.

Tapa valla põllumajandusettevõtete lähitulevikule suunatud arenguplaanid on peamiselt seotud praeguse tegevuse efektiivsemaks muutmise ja tootmismahutade suurendamise ning laienemisega. Oluline oleks oma tegevusega mitte jääda ainuüksi hankivasse sektoris, vaid hakata tegelema tooraine töötlemisega – ettevõtte ümberstruktureerimine. Loomakasvatuse juures on esmatähtis lautade ja kõrvalhoonete seisukord ja see määrab ka edasised arenguplaanid.

Tehnika uuendamisel ning uute seadmete ostul kaotatakse inimtöökohti, kuid põllumajandussektoris pole see esmatähtis. Oluline on ennast võimalikult efektiivselt ning väikeste kuludega ära majandada. Töötajate efektiivsus sõltub nende

spetsialiseeritusest, seega oleks tarvis kvalifitseeritud tööjõudu ja koolitusi töötajate harimiseks. Amortiseerunud hoonete renoveerimine tähendab küllaltki suurt investeeringut, mille rahastamiseks kasutatakse lisaks toetustele ka kommertspankade abi. Suurenenud laenukoormus omakorda pärsib arendustegevust.

Praeguses majanduslikus olukorras on raske pankadelt laenu saada, seega tuleks otsida investoreid, kes oleks huvitatud põllumajanduse arengust Tapa vallas. Üheks peamiseks tõukejõuks ettevõtluse soodustamisel on investeermiskeskonna arendamine kohaliku omavalitsuse tasandil. Kuna väikeettevõtjatel puudub tihtipeale kapital oma tegevuse arendamiseks või omaosaluse finantseerimiseks toetuste taotlemisel, siis on oluline muuta piirkond atraktiivsemaks võimalike investorite jaoks. Sealjuures on oluline roll KOV-I piirkonna tutvustamisel nii Eestis kui väljaspool.

Tapa valla põllumajandusettevõtjad loodavad leida paremaid koostööpartnereid ning loomulikult klientuuri. Ettevõtjate omavaheline koostöö võiks parem olla, seda just tööalaselt. Vabal ajal puututakse kokku palju, koos käiakse lõunatamas, räägitakse uutest tehnoloogiatest ning tehnikast, igapäeva elust. Samuti tekitab muret valla töö – vallavalitsus ei näita üles erilist initsiatiivi koostöök.

Artikli koostasid
Tõnis Järs, Mikk Puurmann,
Andreas Kiik, Mari-liis Lillemaa,
Andreas Porman ja Mihkel Haav

Luule niplispitsi tegemas.

Foto Signe Kalberg

Jäned Käsitöökeskus avab taas ukсед

Jäned Musta Täku talli lakapealsel asuv käsitöömeistrite müügikoht avab 22. maist taas ukсед – algab kaheksas hooaeg.

Võrreldes vahepealsete aastatega on küll veidi vähemaks jäänud oma tooteid pakkuvate näputöötegijate hulk, kuid veerandsada kuduajat, keramikut, seppa, õmblejat on jäänud käsitöökeskuse sajandivanustele ruumidele ja omapärasele interjööri truuks. OÜ Jänedas Mõis juhatusel liige Elo Kallas ütles, et kõige enam tunnevad külastajad huvi tuntud kudumite vastu, mida on ka suures valikus. Kevadel on suur nõudlus aiakaunistuste, enne sügist aga suur ostuhuvi kootud-heelatud esemete vastu. Turistide silm jääb mõistagi pidama suveniiridel ja rahvusmuusikaga kudumitel.

Huvi käsitöökeskuse vastu on

tõusnud just kohalike käsitöötegijate juures. Ka erinevatest kohtadest kaugemaltki on huvi tuntud ja küsitud võimalust tuua oma tooted Jänedale müüa, nii on oma töid toonud siia käsitöömeistrid mandrilt ja saarte pealt. Tallipealsel on olnud suuri käsitöö- ja kunstinäitusi, aastaid on siin olnud võimalus töötubades ise uusi nippe õppida või osaleda koolitustel.

Käsitöökeskuse on avastanud paljud turismiettevõtted, kes meelsasti toovad oma kliendid Musta Täku Talli lõunatama ja siis on põhjust külastada ka käsitöökeskust. See on avatud teispäevast pühapäevani, ukсед on suletud esmaspäeval. Kaheksas hooaeg kestab septembri lõpuni.

Uus hooaeg algab 22. maist: T–P kl 12–18. Kontakt 506 5672

Signe Kalberg

Jäned XI aia ja lillepäevad – suvi on tulekul

28.–30. maini toimub Jänedal juba 11. korda suvehooaja suurim avatüritus – aia- ja lillepäevad.

Aia- ja lillepäevade peakorraldaja Aini Sildvee sõnul on see oma algusaastast olnud suunatud koduõuede ja eluasemete paremaks ning kaunimaks muutmisele. Samuti pakuvad korraldajad värvikat meelelahutusprogrammi nii suurtele kui väiksematele külalistele.

Huvi aia- ja lillepäevade vastu on kasvanud aasta-aastalt nii osalevate ettevõtete, aiandite ja lilledega kauplejate, kui ka külastajate seas. Kui varasematel aastatel on asjatundjate seminarid käsitlenud eelkõige koduaedade korrashoidu, taimekaitset, kujundamist, siis eelmisest aastast hakati õpetust jagama valdade ja linnade vastava ala töötajatele, kes seisavad hea parkide, kalmistute, bussipeatuste hoolduse eest. Tänavu räägitakse omavalitsuste haljastusspetsialistidele lumerohke talve mõjudest taimele, kahjustuste likvideerimisest või leevendamisest ja jagatakse õpetusi nende ennetami-

seks järgnevatel kordadeks.

Reedel, 28. mail toimuval seminaril õpetatakse linnahaljastuse kaitsmist kloriidide eest või kuidas kloriide teede talihoolduses vältida. Ühtlasi õpetatakse haljastusspetsialistidele lillepeenarde rajamist, hooldamist, tutvustatakse uusi võtteid ning multši ja geotekstiilide kasutamist.

Aia- ja lillepäevalisi ootab lisaks taimedele ka aiatehnika, käsitöökeskus, puukujude töötuba ja näitusmüük, vigursaagimine ning mõistagi kultuuriprogramm. „Välilaval pakume kolmel laadapäeval kultuuri NONStoppi, reede õhtul toimub aga Musta Täku tallis simman ansambliga Sinu Naine ja laupäeval ansambliga Hellad Velled,“ ütles Aini Sildvee.

Lisateave:

Aia- ja Lillepäevade peakorraldaja
Aini Sildvee
+372 384 9750
+372 505 4495

Signe Kalberg

Kevadine suurpuhastus, mida teha jäätmetega?

Kevad on koristamise aeg. Prügi on kogunenud nii majapidamistesse kui ka aianurkadesse, paraku jagub seda ka teepervedele ja metsa alla. Kevad toob kaasa aiatööd: muru tahab riisumist, oksad lõikamist. Samuti võetakse kevadel ette suuri koristus-, remont- ja ehitustöid. Nii igapäevaselt kui ka koristuse käigus tekkivad jäätmed, tuleb käidelda nõuetekohaselt.

Jäätmekäitlust Tapa vallas reguleerib Tapa valla jäätmehoolduseeskiri ning seal on kirjas, kuidas jäätmeid nõuetekohaselt käidelda. Mida siis tasuks meeles pidada, kui on tekkinud jäätmeid.

* Jäätmetekitaja ei tohi sõlmida jäätmekäitluslepingut ega anda jäätmeid üle isikutele, kellel puudub jäätmeluba või kes ei ole registreeritud jäätmeveoks Keskkonnaametis.

* Jäätmete kogumisel ja hoidmisel tuleb jäätmed nende tekkekohas paigutada liikide kaupa eraldi mahutitesse või viia selleks ettenähtud kogumiskohta. Jäätmete paigutamine jäätmemahutite kõrvale on keelatud.

* Vastavalt Jäätmeseadusele ei tohi aia-, ehitus- ning suuremõdulisi jäätmeid panna olmeprügi hulka ega ka lihtsalt tavalise kilekotiga prügi-kasti kõrvale.

* Aiajäätmed võib komposteerida omal kinnistul või anda üle kogumisingil. Tiheasustus aladel väikeelamutes tekkivad toidujäätmeid võib kinnistul komposteerida ainult komposteerimiskohtades või -kastides, aia- ja pargijäätmeid võib kompostida lahtistes aunades. Kompostimiskohad peavad paiknema naaberkinnistust vähemalt kolme meetri kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teistiti.

* Ehitusjäätmed tuleb viia lähimasse prügilasse või anda üle jäätmevedajale. Ehitusjäätmeid ei tohi

üle anda vedamiseks, kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks üle isikule, kellel puudub vastav jäätmeluba või kes ei ole ehitusjäätmete vedajana registreeritud Keskkonnaametis.

* Mööbli, elektri- ja elektroonikajäätmed, sõiduautode rehvid ning ohtlikud jäätmed tuleb koguda eraldi ning viia Tapa linnas asuvasse jäätmete kogumispunkti. Jäätmeid võib kogumispunkti viia ainult lahtiolekuaegadel ning üleantavad elektri- ja elektroonikajäätmed peavad olema kompaktsed (ei tohi olla lammutatud osadeks).

* Jäätmete põletamine on keelatud. Küttekolletes võib põletada ainult immutamata ja värvimata puitu ning kiletamata paberit ja pappi.

* Okste ja lehtede põletamine on lubatud jäätmetekitaja kinnistu piires tuulevaikse ilmaga naabreid mittehäirival viisil ja tule tegemise koht peab paiknema vähemalt 15 m kaugusel mistahes ehitisest ja vähemalt 30 m kaugusel metsast. Oksi ja lehti ei tohi põletada tuleohtlikul ajal. Tuleohtliku aja alguse ja lõpu määrab igal aastal Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut ning teavitab sellest avalikust massiteabevahendite kaudu.

* Jäätmeid ei tohi viia metsa, tee äärtesse ega mujale loodusesse, võõrastesse jäätmemahutitesse ja avalikesse kogumiskonteineritesse.

* Valla jäätmehoolduseeskirja nõuete rikkumise eest karistatakse rahatrahviga kuni 12 000 krooni, juriidilist isikut kuni 30 000 krooni, Jäätmete ladestamise eest väljaspool jäätmekäitluskohti karistatakse rahatrahviga kuni 18 000 krooni, juriidilist isikut kuni 50 000 krooni.

Tapa valla jäätmehoolduseeskirjaga saab tutvuda Tapa valla kodulehel www.tapa.ee – avalik teave – keskkond.

Krista Pukk, keskkonnaspetsialist

Tapa valla jäätmete kogumispunkt

Jäätmete kogumispunkt asub Tapa linnas Ülesõidu 8. Jäätmete ülevõetmiseks pöörduda taarapunkti II korrusele (Kasekse poe külguksest) või helistada telefonile 5556 7881.

Jäätmete kogumispunkti haldab AS Jõgeva Elamu.

Jäätmete kogumispunktis võetakse vastu ainult Tapa valla elanike poolt tekkivad jäätmed.

Jäätmete toojad registreeritakse.

Jäätmete kogumispunkt on avatud: esmaspäeval ja reedel kell 9–17, laupäeval kell 9–14.

Jäätmete kogumispunkti saab ära anda:

- * ohtlikke jäätmeid,
- * elektri- ja elektroonikajäätmeid,
- * vanu sõiduauto rehve,
- * kasutatud mööblit,
- * wc-potte, kraanikausse.

Jäätmed viia kogumispunkti ainult lahtiolekuaegadel, konteineri kõrvale jäätmete panemine on keelatud.

Kogumispunkti viidavad elektri- ja elektroonikaromud peavad olema jäätmetest tühjad ning ei tohi olla lammutatud.

Jäätmete kogumispunktis võetakse vastu järgmisi **ohtlikke jäätmeid:**

1. Kasutatud õlid ja õlifiltrijäätmed nagu õlifiltrid ja õlipakendid;
2. Värv-, liimi- ja lakijäätmed, nende pakendid ning nende ainetega määrduvad töövahendid;
3. Lahustid, nagu näiteks tarpen-

- tin, atsetoon ja tehniline bensiin;
4. Taimekaitse- ja putukatõrjevahendid ning nende pakendid;
5. Vanad akud ja akuvedelikud;
6. Leeliselised ja pesuained;
7. Kasutamata jäänud või aegunud ravimid ja farmaatsiatooted;
8. Elavhõbedakraadiklaasid;
9. Päevavalguslambid;
10. Patareid.

Kogumispunktis võetakse vastu järgmisi **elektri- ja elektroonikajäätmeid:**

1. Suured kodumasinad (külmikud, pesumasinad, elektripliidid, mikrolaineahjud, elektriradiaatorid, kliimaseadmed, ventilaatorid jms);
2. Väikesed kodumasinad (tolmuimejad, õmblusmasinad, röstrid, kellad, kaalud, kohvimasinad jms);
3. IT- ja telekommunikatsiooniseadmed (raalid, sülearvutid, telefonid, mobiiltelefonid, automaatvastajad, printerid jms);
4. Tarbeelektronika seadmed (raadiod, televiisorid, videokaamerad ja -magnetofonid, muusikariistad jms);
5. Valgustusseadmed (luminofoorlampide valgustid, sirged luminofoorlambid, kompaktlambid);
6. Elektritööriistad (va suured paiged tööstuslikud tööriistad).

Konteineris võetakse vastu ainult nimekirjas olevaid jäätmeid!
Krista Pukk, keskkonnaspetsialist

Tuleohtlikul ajal on kulu põletamine keelatud!

Soojad kevadpäevad sulatavad lume ning toovad nähtavale kuivanud rohu, ahvatledes inimesi seda põletama. Igale kevadel saavad päästjad hulgaliselt väljakutseid kontrolli alt väljunud kulu- ja prahipõlengutele, mis on alguse saanud tuleohutusnõuete eiramisest.

Eelmisel aastal registreeriti Virumaal kokku 645 metsa/maastikupõlengut, neist 566 Ida- Virumaal ja 79 Lääne-Virumaal. Kulupõlengu tagajärjel süttis Ida-Virus üheksa aiamajakest, Lääne-Virus sai kulu põletamise tõttu kahjustada kaks kõrvalhoonet.

Kulu põletamise kahjulikkus on ilmselge – kahju keskkonnale, oht inimestele ja nende varale on peamised põhjused, mis peaksid inimesi enne tikutõmbamist või hõõguva suitsukoni hooletut äraviskamist panema mõtlema võimalike tagajärgedele. Tulekahjujärgne pilt näeb välja üsna trööstitu ja seda nii hoonetes kui ka looduses aset leidnud põlengute korral. Tuli hävitab oma teel kõik elusorganismid- putukad, konnad, sisalikud, aga ka pisiimetajad.

Tuleb arvestada, et kulupõlengutega kaasneb ka hädaabikutsete arvu suurenemine, mille tulemusel häirekeskusesse helistajate jaoks pikeneb kõne ooteaeg, raskendades sellega nii päästjate kui ka kiirabi kohale kutsumist.

Samuti peab iga inimene teadma, et kulupõletamise keelust ülestajaid ootab ees rahaline trahv kuni 18 000 krooni ning lisaks tuleb tasuda ka keskkonnale tekitatud kahju. Üle viie hektari suuruse kulupõlengu või üle ühe hektari metsatulekahju korral algatatakse kriminaalmenetlus.

Tuleohtlikul ajal korraldab päästekomando koostöös politsei ja keskkonnainspektsiooniga kontrollreide.

Päästekomando hinnangul on parim lahendus, kui maaomanik suudab oma maad niimoodi hooldada ja harida, et ohtlik kulupõletamine ei oleks üks tema kevadtöödest.

Lõkke tegemisel tuleb järgida tuleohutusnõudeid ja kohalike omavalitsuste õigusakte

Igakevadine probleem on ka prahi ning okste põletamine lõkkes, mis võib tuleohutusnõudeid eirates põhjustada ohtu hoonetele ja metsale. Samuti võib lõkkest alguse saada kulupõleng, mis levib soodsa tuule korral väga kiiresti ning vahel ka mitmes suunas, kiiresti kontrolli alt väljudes.

Kui kohaliku omavalitsuse heakorraeskirjades toodud sätted seda lubavad, siis võib lõket teha vaid oma maja krundi piires juhul, kui kõik tuleohutusnõuded on täidetud. Väljaspool oma krundi piire tohib lõket teha ainult maaomaniku poolt eelnevalt ette valmistatud ja tähistatud lõkkeplatsil, näiteks RMK lõkkekohtades.

Enne tule süütamist veendu, et tekkiv suits ei segaks liiklust ega kaaskodanikke. Võib juhtuda, et häiritud kaaskodanikud võivad hinnata ohtu valesti ning teatada sellest häirekeskusesse ja päästekorraldaja saadab välja päästeautod.

Päästeasutused tule tegemiseks lube ei väljasta

Häirekeskuse (tel 112) või mõne muu päästeasutuse teavitamine või loa küsimine ei anna õigust tuleohtlikul ajal kulu- ja/või prahipõletamiseks. Samuti koormab selline teavitamine põhjendamatult häirekeskuse telefoniliini ja töötajaid, kes tegelevad õnnetusteadete vastuvõtmise ja abi saatmisega sündmuskohale.

Ida-Eesti Päästekomando kutsub kõiki inimesi üles käituma ohuteadlikult ja järgima tuleohutusnõudeid, samuti palume lapsevanematel rääkida lastele tikkudega mängimise ohtudest. Päästealaga seotud küsimustele vastuste saamiseks võib helistada ööpäevaringselt töötavale infotelefonile 1524.

Maario Kupp,
Ida-Eesti Päästekomando
menetlusbüroo juhataja

Tuleohutusnõuded lõkete põletamisel

Lõkete tegemisel tuleb lähtuda küttekoldevälise tule tegemise tuleohutusnõuete, millest peamised on:

* Lõket tohib teha ehitistest (majad, kuurid jne.) ja põlevmaterjali hoiukohtadest (puuriidad, lauavirnad jne.) vähemalt 15 meetri kaugusel ja metsast 30 meetri kaugusel.

* Põlevat lõket ei tohi hetkekski jätta järelevalveta ning käeulatusse tuleb varuda kaks 6-kg tulekustutit, mida võivad asendada veeämbrid (vähemalt 20 l vett).

* Lõket võib teha tuulevaikse ilmaga (kuni 1,5 m/s), arvestades ka tuule suunda.
* Lõkke võib teha mineeraalsele pinnasele (muld, liiv, savi, ...) ning tuleb ka ümbritseva keskkonnaga arvestada. Samuti peab jälgima, et lõkkest lenduda võivatest sädemetest ei tekiks kulupõleng ning ei süttiks hoone ...

* Peale põletamist tuleb lõkkease uuesti süttimise vältimiseks hoolikalt kustutada.

* Lõkete tegemisel tuleb kindlasti järgida ka kohaliku omavalitsuse õigusakte, näit. on mõnedes linnades jt. tiheasustustes lõkete tegemine täiesti keelatud, mõnel pool võib seda teha 15. maini jne.

* Grillimiseadeldis peab olema mistahes hoonest või põlevmaterjalist vähemalt viie meetri kaugusel ning pideva järelevalve all.
* Avaliku lõkke tegemine tuleb kooskõlastada kohaliku päästeasutusega ning sellele kehtivad eraldi tuleohutusnõuded.

Tunne ennast ja veekogu!

Eestis uppus möödunud aastal 63 inimest, neist neli Lääne-Virumaal ja kaheksa Ida-Virumaal. Peamiseks riskikohaks osutus kodude lähedal paiknev tiik, seda 14 juhul.

Lähenev suvi tähendab paljudele vaba aja veetmist looduses, vee ääres puhates. Kuidas veekogu ääres turvaliselt aega veeta?

Leia sobiv koht

Ujuma mine alles siis, kui vee temperatuur on vähemalt 19-20° C mõõtes ühe meetri sügavuselt. Ujumiskoha põhi peab olema liivane, tasane ja aeglaselt sügavaks minev.

Jõgedes sobivad ujumiseks madalad, aeglase vooluga kohad.

Ujumine karjäärises, kanalites, mudase vajuva põhjaga järvedes, kiirevoolulistes jõgedes, tiikides ja kohtades, kus vohavad vesikasvud, on ohtlik.

Valva laps! Ole lapse kõrval isegi siis, kui ta on vees ujumistrõnga või madratsiga.

Tea oma võimeid

Hea ujuja suudab peatusega ujuda umbes kilomeetri. Kui Sa ei ole nii hea ujuja, siis on targem ujuda kaldal poole või piki kallast. Vali nii sügav vesi, et seistes ulatuksid jalad põhja.

Välgi ujumist alkoholihoobes

Alkoholi tarvitamine ei suuda Sa ujuma minnes oma võimeid objektiivselt hinnata - oled endas kindel, et suudad sel hetkel ujuda sama hästi kui kainen. Ujumisel on kindel rütm, kuidas käed ja jalad koos töötavad ja mis hetkel sisse-välja hingad. Purjus inimese liikumises pole mingit rütmi - Sinu liigutused ei ole kontrollitavad, koordinatsioonihäirete tõttu võib vesi sattuda hingamisteedesse ja satud paanikasse.

Vette mine, ära hüppa

Tihti peale satuvad suplejad haiglasse, kuna said trauma vette hüppamise tagajärjel. Tundmatus

kohas vette hüppamisel ei tea keegi, mis võib põhjas olla. Tumedas vees võivad märkamatuks jääda teravad kivid, kändud ja augud. Samuti ei teata vee sügavust ja põhja reljeefi ja hüpatakse peaga põhja, mille tagajärjel vigastatakse lülisammast. Vigastuse võib saada ka vales asendis vette maandumisel.

Veeõnnetuse korral hüüa appi

Kui oled sattunud vees hätta, siis alati hüüa APPI!

Kui oled väsinud ja tunned, et ei jõua enam kaldale ujuda, siis hüüa appi nii kõva häälega kui suudad. Jää rahulikuks, rabeledes kulutad asjatult energiat ja väsid veelgi rohkem. Puhka vees rahulikult hõljudes, kui kallas on lähedal, siis proovi selleni ujuda.

Ohutut veekogude ääres viibimist!

Karmo Lillemets,
Ida-Eesti Päästekomando ennetustöö
büroo peaspetsialist

Omastehoolduse tugigrupp – abi inimesele, kes hooldab oma lähedast

Omastehooldajate töö on väga keeruline ning eriti oluline on selle juures uute olukordadega kohanemine.

Reinul, kes on 61-aastane, oli insult, mille tagajärjel on tal üks pool halvatud ja esineb kõneta-kistus. Tema abikaasa Tiiu on 56-aastane ja käib tööl, nende lapsed on täiskasvanud ja elavad vanematest eraldi. Kui Rein sai haiglast koju, tuli nende pere elukorraldus täielikult ümber muuta. Rein paranes insuldist hästi, aga vajas pidevat abi 24 tundi päevas. Tiiu ei olnud kunagi varem kokku puutunud haige hooldusega ning kõik see oli talle võõras.

Tiiu kuulis omastehooldaja-te tugigrupi olemasolust oma tuttavalt ja võttis grupiga kohe ühendust. Kõigepealt sai ta info mitmesuguste abivahendite kohta: vahendid, mis aitavad hooldustööd kergendada ja kust neid muretseda. Grupiga liitudes sai ta käia koolitustel, omandades mitmeid vajalikke oskusi ja teadmisi. Omastehooldajate grupi töös osaledes sai ta lisaks praktilistele teadmistele ka kasutada psühholoogi abi, mis aitas kergemini olukorraga kohaneda.

Tiiul oli ka suur mure selle pärast, et ta pidi edasi käima tööl aga samal ajal tuli ka kodus Reinu abistada. Mure sai lahenduse: Tiiu hakkas edaspidi käima tööl osalise tööajaga kolmel päeval nädalas ja Reinu abistas kodus sellel ajal omastehoolduse tugigrupis koolituse saanud asendushooldaja.

Lähedase või pereliikme hooldamise vajadus võib tekkida üleöö - inimestega juhtub õnnetusi, haigestutakse ootamatult ning tagajärjed on sageli väga rasked. Siiani hästi toime tulev perekond on tugevas kriisis, kui haigestub näiteks perelepeamist sissetulekut toov inimene, sest lisaks majanduslikule raskusele lisandub ka põetamise kohustus ning pinged sellest, kuidas haigestunu ise oma seisundisse suhtub, millised on tema reaktsioonid ja käitumine. Kui hooldamise vajadus ei teki üleöö, on rohkem aega seda planeerida, kuid ka siis tekib palju raskusi ning aja jooksul muutub hooldamine omastele koormavaks.

Meeles tuleb pidada, et ka hooldaja vajab puhkust. Need on tublid inimesed, kes toetavad oma lähedast, kuid samas hooldajatega vesteldes tuli tagasidena ettepanek, kuidas meie Tapa Vallavalitsus saame hooldajat abistada (teoreetiliselt ja praktiliselt). Hooldajad ise avaldasid soovi osaleda koolitustel, mis annaks neile teadmisi, kuidas haige inimesega suhelda ja paremini toime tulla. Samuti oli omaste hoolduse tugigrupi käivitamine valla huvi, et hooldajad ei väsiks ja neil oleks tugi tugigrupi näol. Tugigrupp on toeks hooldajale ja hooldata-vale. Hooldaja saab teadmisi ja motivatsiooni edasi tegutseda

ja hoolealune näeb enda kõrval rõõmsameelset abistajat.

Pakutavast omastehooldajate tugigrupi teenuse arendamisel koorus välja ka vajadus omastehooldajate tugisikute järgi – vajadus inimeste järgi, kes asendaksid omastehooldajaid, et toetada omastehooldajate tööl käimist, võimaldada neil võtta endale vaba aega (nt arsti juures ja ametiasutustes käimiseks) ja puhkust. Tugisikute koolitamise kaudu saab toetada omastehooldajaid, parandades seeläbi nii hooldajate kui ka hooldatavate elukvaliteeti ning ennetades hooldaja läbipõlemist.

Tapa vallavalitsus koos MTÜ Seenioriga algataski projekti „Omaste hoolduse tugigrupp“ hasartmängumaksunõukogu rahastamisel 2008. aasta.

Projekti käigus käsitleti omaste hooldajaid puudutavaid teemasid: Kodune hooldus – rõõmud ja mured; Turvaline keskkond; Suhtlemine; Läbipõlemine; Inimene ja haigus; Toimetulek halvatusega; Liikumatus; Lamatised ja ravi; Pidamatus ja hooldus; Invaabivahendid; Eneseabi.

Projekti tegevusse kaasati omaala spetsialiste ning vabatahtlikke. Projekti käigus ja ka peale projekti pakutakse omaste hooldajatele võimalust pühenduda hetkeks nn. endale – ühisürituste korraldamised, väljasõidud, lõõgastus. Projekti võttis osas kokku 30 omastehooldajat. Projektis osalenud inimesed andsid tagasisidet projektitegevustele. Tagasiside oli positiivne ning paljude ettepanekutega.

Mõned ettepanekud omaste hooldajatelt, kuidas paremini korraldada tugigrupitööd:

- pikaajalisemat etteteatamist koolitusteemadest ning kuu-päevadest;
- rohkem informatsiooni kogukonnale sellise teenuse olemasolust ning selle kasulikkusest;
- võimaldada eraviisilist psühholoogilist nõustamist vajadusel (nt. kord kuus teatud päeval psühholoogi olemasolu);
- koolitada asendushooldajaid, keda saab vajadusel kasutada;
- rohkem lõõgastusega seotud tegevusi.

Peale projekti lõppemist jätkas tugigrupi rahastamist Tapa vallavalitsus ning teeb seda tänaseni. Igakuuliselt käivad omaste hooldajad koos ning saavad nii hingeabi, kui ka uusi teadmisi hooldamisest ja enda säästmisest. Hetkel käib koos 22 omaste hooldajat ja praegu on vallas võimalik vajadusel kasutada kolme asendushooldajat. Asendushooldaja eest tasub pere ise.

Koos Tapa ja Ambla vallaga kirjutas MTÜ Seenior LEADER programmi projekti omastehooldajate ja nende tugisikute koolituseks.

Tugigrupi teenusest üle-

vaade

Teenuse sihtgrupp: Tapa vallaelanikud, kes hooldavad oma lähedasi ja inimesed, kes on huvitatud saama teadmisi omastehooldusest ning on vajadusel valmis asendama hooldajat.

Teenuse eesmärk: nõustada inimesi, kes hooldavad oma lähedast inimest ja valmistada ette hooldusteenust pakkuvaid inimesi.

Teenuse sisu: hooldusalas-te koolituste korraldamine; individuaalne ja grupiviisiline psühholoogiline nõustamine; hooldajatelt saadud soovide (vajaduste) põhjal koolitus-plaanide koostamine; grupi kokkusaamiste vahetajal pidevalt info jagamine, individuaalne nõustamine; hooldusteenust pakkuvate inimeste ettevalmistamine hooldustööks; teenuse kvaliteedi pidev hindamine.

Teenuse osutamise maht: vähemalt üks kord kuus. Info jagamine ja nõustamine on pidev vastavalt vajadusele.

Teenuse tulemuseks on see, et inimesed on teadlikud oma võimalustest, seadusandlusest, pakutavatest teenustest, abivahenditest ja kuidas end säästa.

Olen seisukohal, et omaste hooldajaid tuleb igati toetada ning neid vajaduse tekkimisel juhendada, suunata ning nõustada. Omastegrupis käivatel inimestel peab olema võimalus sõnastada oma tundeid ja aidata nende kallal töötada, vahetada teadmisi ja pakkuda üksteisele tuge mõnuses õhkkonnas.

Hooldajat teevad nii inimlikust kui majanduslikust küljest vaadatult, tähtsat tööd, kuid nad vajavad ka üldsuse heakskiitu ja tuge – hooldaja positsiooni parandamist, toimetuleku toetamist ning mõned hooldajad ka sotsiaalseid garantiisid.

Selline teenus peab olema igas paikkonnas kättesaadav, sest eakale inimesele on väga oluline veeta vanaduspäevad kodus oma kõige lähedasemate inimeste – laste, lastelaste või teiste lähisugulaste – toetusele kindel olles. Omastehooldus on tänuväärne ja strateegiliselt oluline sotsiaalhoolduse moodus ning statsionaarse hoolduse asendaja.

Omastehooldajate toetamine peab kujunema ka meil osaks kohaliku omavalitsuse poolt teostatavast eakate ja puuetega inimeste poliitikast. Kohaliku omavalitsusena peame seisma oma vallas elavate hooldajate ja hooldavate eest ning läbi omaste hoolduse tugigrupi teenuse saame toetada peret ning võimaldada haigel inimesel viibida kodus oma lähedaste juures, mitte hoolekandea-stutes. Hooldaja toetuse maksimine küll toetab materiaalselt hooldust, kuid omaste hoolduse tugigrupp annab teadmisi ning hingeabi, mida enamjaolt on vaja rohkem, kui rahalisi ressursse.

Ene Augasmägi, sotsiaalnõunik

Valmis esialgne versioon Tapa valla terviseprofiilist ja tegevuskavast aastateks 2010–2014

22. märtsil valmis esialgse variandina Tapa valla terviseprofiil, mille eesmärgiks on valla elanike terviseseisundi ja heaolu ning neid mõjutavate sotsiaalsete, keskkondlike ning majanduslike tegurite hetkeseisu kaardistus. Vaadeldud aspekte analüüsid on esitletud peamised tervist mõjutavad probleemid ja vajadused ning pakutud välja võimalikud tegevused probleemide lahendamiseks ja vajaduste rahuldamiseks.

Valla tervisetegurite hetkeseisundit on hinnatud Tervise Arengu Instituudi poolt koostatud Kohaliku omavalitsuse ja maakonna terviseprofiili koostamise juhendmaterjalis vajalikuks peetud indikaatorite abil. Kuna hetkel valminud terviseprofiili koostamisel nappis ajaressurssi valla rahva tervisekäitumise ja subjektiivsete hinnangute kogumiseks detailsemate küsitluste või uuringute abil, on antud terviseprofiili eesmärgiks anda esialgne ülevaade valla rahva tervise hetkeolukorrast ja tervise-mõjuritest, et kavandada terviseedenduse arendamiseks järgmisi samme.

Kokkuvõtte terviseprofiilist
Tapa valla aastakeskmise rahvaarv väheneb suhteliselt kiiremini kui Eesti aastakeskmise. Tähelepanuväärne on, et kui Eestis on keskmine rahvaarv vähenenud kiiremini naiste osas, siis Tapa vallas on meeste keskmine arv vähenenud naiste arvust enam.

Tapa valla rahvastiku soolis-vanuseline koosseis Eesti Vabariigi omaga võrreldes tundub jätkuvalt jätkuvalt. Suureks riskiks on noorte inimeste (sh sünnitusealiste naiste) vähesus ning ka seenioride ebaproportsionaalselt suur esindatus. Ühelt poolt on suhteliselt tagasihoidlik potentsiaal rahvastiku loomulikuks taastootmiseks Tapa vallas, teiselt poolt on suhteliselt väikesest tööealisest elanikkonnast tingitud väikesest tulubaasist Eesti normiga võrreldes suurem koormus sotsiaalhoolekandesektorile.

Rahvastiku jätkusuutlikkuse ja loomuliku taastekke tagamiseks tuleb välja töötada ja rakendada meetmed, mis motiveeriksid eelkõige 15–24-aastaseid vallaelanikke siduma enda edasine elutee Tapa vallaga, jääma siia püsivalt elama ja kasvatama üles oma lapsed.

Sündimuse suurendamist motiveerib ühelt poolt riiklik vanemapalk, kuid omavalitsuse ülesandeks on tagada elanikele kindlustunne laste turvaliseks kasvatamiseks eelkõige vajalike tugistruktuuride olemasolu ja kättesaadavuse näol ning tagada elanike piisav informeeritus nende kasutamise võimalustest.

Suhteliselt suur mittepõlisrahvuse ja Eesti kodakondsust mitteomavate isikute osakaal tähendab, et tervisekäitumise ja –teadlikkuse kujundamiseks tuleb kasutada erinevaid kanaleid ja viise arvestades rahvusgruppide kultuurilist eripära, inimeste keeleoskust ja sotsiaalselt integreeritust. Rahandusministreeriumi koostatava omavalitsuste finantsvõimekuse analüüsi järgi hinnatakse Tapa valda keskmise tulukusega omavalitsuseks, finantsreiting on hea, arengureiting madal (viimane seotud eelkõige elanike ja maksumaksjate arvu vähenemisega aastate lõikes).

Maksumaksjate osakaal on Tapa vallas kahe protsendipunkti võrra väiksem kui Lääne-Virumaal keskmiselt (42,8%). Viimaste aastate andmete põhjal on näha, et elanike arv vallas väheneb ja vananeb. Sellega seoses väheneb ka maksumaksjate arv, mis toob kaasa surve suurenemise maksumaksjatele sotsiaalsfääri ülal hoidmiseks. Miinimumpalga saajate osakaal 2006–2009 aastate lõikes oli kõikidest maksumaksjatest 18-19 %, mis on olnud suhteliselt stabiilne. Tulumaksu laekumine ühe elaniku kohta oli Tapa vallas madalam

nii Eesti kui ka Lääne-Viru maakonna keskmisest.

Pikaajalisest tööpuudusest tekkiva heitumuse ennetamiseks tuleb leida inimestele võimalusi enda rakendamiseks ajutise iseloomuga või vabatahtlikel töodel kaugema eesmärgiga tagada inimeste pidev valmisolek püsivale tööle asumiseks. Ravikindlustatud isikute osakaalu suurendamiseks peab omavalitsusel olema juurdepääs ravikindlustusega kaetud isikute andmebaasidele.

Tapa vallas on väljamakstud toimetulekutoetused suuremad kui Eestis keskmiselt ning see näitab suuremat suhtelist vaesust. Vaesus on aga üks suuremaid terviseriske.

Kuigi erinevatele eagruppidele on Tapa vallas tagatud lai teenustespekter, on põhilised programmid ja teenused suunatud eesti keelt kõnelevatele inimestele, kuna valdavalt puuduvad vene keelt valdavad spetsialistid. Osutatavate teenuste maht ei kata alati kõiki vajadusi.

Esmahaigestumiste arv on Lääne-Virumaal aastate lõikes vähenenud nakkus- ja parasiithaiguste, vere ja vereloomeelundite haiguste, sisesekretsioonihaiguste, seede-elundite ning naha ja naha aluskoe haiguste osas. Hingamiselundite haigustesse haigestumine on taas suurenenud. Suurenenud on healoomulistesse kasvaja-tesse, kuse- ja suguelundite, lihasluukonna ja sidekoe haigustesse ning vigastuste ja mürgistuste arvamiselisel näitajad.

Vigastustele on alimad pigem nooremad inimesed (sh lapsed) kui vanemad ning pigem mehed kui naised. Valdav osa vigastustest on põhjustatud kukkumistest või mehhaanilise jõu toimest vaba aja veetmisel. Traumaennetusliku töö fookus tuleks suunata eelkõige olmetraumade ennetamisele, sh inimeste tähelepanelikkuse ja ettevaatlikkuse kasvatamisele.

Oluliselt tuleb pöörata tähelepanu ka üldise turvalisuse suurendamisele avalikes kohtades.

Tapa vallas tuleb pöörata suuremat tähelepanu ohutu töökeskkonna tagamisele vallas asuvates asutustest ja töökohtadel ennetamaks tööõnnetusi ning kutsahaigestumust. Oluline on teavitada võimalikest töökeskkonnaohutusest, nende ennetamise viisidest ja töötajate õigustest ennetusmeetmete rakendamise nõudmiseks suurema ohustatusega töötajaid.

Õpilaste arv valla koolides on viimaste aastate jooksul vähenenud 1990. aastate alguses toimunud sündimise järsu languse ning ka elanike suure väljarände tõttu Tapa vallast viimasel paarikümnel aastal. Jäeneda ja Lehtse Koolis on sisse viidud liitklassid. Tapa gümnaasiumi juures tegutseb õhtukool ning Tapa vene gümnaasium on keelekümbusklassid. Tapa vene gümnaasium liitub käesoleval aastal tervist edendavate koolide võrgustikuga. Valla koolides õpib ka õpilasi Tapa vallaga piirnevatel Aegviidu, Ambla ja Kadrina valla aladelt. Lasteaegades on aga laste arv stabiilne ning lasteaiade koht võimaldatakse üldiselt kõikidele soovijatele, järjekord esineb vaid venekeelsete rühmade seas. Tapa linnas on viimastel aastatel avatud täiendavaid lasteaiarühmi.

Tugiteenused ei kata õppeasutusi ühtlaselt ning ei ole tagatud õpilastele teenuste võrdne kättesaadavus üle kogu valla. Terviseedenduslik tegevus on õppeasutustes populaarne, kuid ühisürituste läbiviimine on väike. Õppeasutuste õppekeskkonda on kaasajastatud. Puudulik turvalisus koolitelt.

Huvitegevus on keskendunud eelkõige alaealistele ja seenioridele kui kõige enam vaba aega omavatele sihtgruppidele. järgneb lk 6

Kroonika

Alates 3. maist töötab Tapa vallavalitsuses toimetulekuspetsialistina **Anne Klettenberg**, kelle tööülesanded on toimetulekuraskustes olevate inimeste hoolekande korraldamine ja toetuste ning toimetulekutoetuse vormistamine.

Anne Klettenberg on sündinud 8. aprillil 1973. aastal. Ta on abielus ja kahe lapse ema.

Hetkel omandab Tallinna Ülikoolis sotsiaaltöö erialal kõrgharidust. Enne Tapa vallavalitsusse tööle asumist töötas Viru Maakohus (1994–2007) ja Tapa Erikoolis (2009–2010).

Vastuvõtuajad Tapa vallavalitsuse sotsiaalosakonnas (Roheline 19):

teisipäeviti kell 8–11.30 ja neljapäeviti kell 13–17.30.

Anne Klettenberg

Foto Heiki Vuntus

Tapa valla üldplaneeringu koostamine

Tapa valla üldplaneeringu koostamine on algatatud 2007. aasta oktoobris. Praegu oleme etapis, kus konsultandi abiga (S K&H) toimub üldplaneeringu eskiislahenduse väljatöötamine.

Ootame kõiki koos mõtlema, kuidas määrata valla lähiaastate maakasutus ja arengu eesmärgid üldiselt: kuhu laiendada elamualasid, turismi-, põllumajandus-, tööstus- ja äritegevust, samal ajal silmas pidades rohealade säilimist ja keskkonna säästlikku kasutamist. Küsimused, millest lähtudes planeeringulahendused leitakse on – miks me teeme, kuidas me teeme.

26. ja 27. mail toimuvad seoses üldplaneeringu ja arengukava koostamisega Tapa valla tugevuste ja nõrkuste analüüsipäevad, kus oodatakse kohalike elanike osalemist. Erinevates valdkondades saadud tulemusi arvestatakse nii üldplaneeringu kui ka arengukava koostamiseks. Oluline on teada saada eri kohtade ja eri

taustaga inimeste arvamus, et oleks võimalikult lai taustainfo planeeringu koostamiseks.

Kui aga kellelgi on kindlaid plaane oma maavaldustega seoses, siis tuleks seda vallavalitsusse teada anda. Samuti kui on ettepanekuid üldisemate igapäeva elu mõjutavate tingimuste osas – ühistranspordi liinid, kergliiklusteed, külakeskused, matkarajad jms.

Palume ka aktiivselt osaleda kohalikel külaseltsidel ja muude kohalikke inimesi ühendavatel kooslustel.

Imbi Mets,
Tapa vallavalitsuse planeerimisspetsialist
Heiki Kalberg,
AS K&H projektijuht-maastikuarhitekt

Koosolekute aeg ja koht:

Kolmapäeval, 26. mail
kell 14–16 Moe raamatukogu II korrus
kell 17–19 Tapa kultuurikoda

Neljapäeval, 27. mail
kell 14–16 Lehtse kultuurimaja
kell 17–19 Jänedaloss

Valmis esialgne versioon Tapa valla terviseprofiilist...

Algus lk 5

Tööealiste seltsielu ja huvide arendamise võimalused on tagasihoidlikumad.

Terviserajatised on Tapa vallas hästi välja arendatud Tapal ja Jänedal. Probleemiks võib olla nende kättesaadavus kaugemate kantide elanikele.

Tapa vallas on tihe teedevõrk ning valda läbivatel magistraalteedel tihe liiklus. Tuleb hinnata vajadust täiendavate kergliiklusteede rajamiseks eelkõige liiklusohutuse aspekte silmas pidades.

Elanike tervis sõltub palju kohalikust elukeskkonnast ja keskkonnamõjurite iseloomust ning intensiivsusest. Elanikele tuleb tagada pidev ja igakülgne informatsioon keskkonnaseisundi ja selle hindamise indikaatorite kohta.

Kuritegevuse ennetamisel tuleb rakendada kuritegevust ennetavaid meetmeid ning edendada organisatsioonidevahelist koostööd. Liiklusõnnetuste ennetamiseks tuleb pöörata tähelepanu liikluskeskkonna turvalisuse suurendamisele ning

rakendada meetmeid tüüpiliste veaolukordade tekkimise vältimiseks. Põhjalikult tuleb läbi analüüsida suuremate kaubanduskeskuste ja muude rahvarohkete kohtade parkimiskorraldus.

Tulekahjude ennetamiseks on Päästeamet pööranud koostöös kohalike omavalitsustega suurt tähelepanu teavitustööle ja kodukaitsjatega varustamisele.

Alkoholi tarbimise populaarsuse vähendamiseks tuleb propageerida karskusliikumist ning karskeid eluviise.

Tervise edendamisele suunatud rahvaüritusi viiakse ellu aktiivselt. Lisaks tuleb aga pöörata suuremat tähelepanu passiivsete elanike aktiveerimisele ja kaasamisele.

Täna seaks päevaks valminud terviseprofiilist koos tegevuskavaga aastateks 2010–2014 on kättesaadav Tapa valla kodulehel aadressil www.tapa.ee. Tegevuskava osas tehakse veel täiendusi ja lõplik variant ilmub Tapa valla kodulehele juunis 2010.

Ene Augasmägi,
sotsiaalnõunik

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

13.04.2010

Määrati projekteerimistingimused suurkaevu projekteerimiseks Käge kinnistule Nõmmküla külas Tapa vallas;

Määrati projekteerimistingimused olemasoleva üksikelamu laiendamiseks ehitusprojekti koostamiseks Kivi tn 8 Tapa linnas Tapa vallas;

Väljastati ehitusluba Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le elektrivarustuse ehitamiseks mobiilsidemastile Otsamasti kinnistul Lehtse alevikus Tapa vallas;

Otsustati maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi kokku summas 10 000 krooni;

Otsustati maksta FIE-le Tiit Pihlak kokku summas 9409.50 krooni Tapa valla puudega lastele transporditeenuse osutamise eest;

Otsustati maksta lasteaia söögisoodustust ühele Tapa valla lapsele;

Anti välja korraldus korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemise kohta;

Eraldati Tapa valla reservfondist 9000 krooni Spordiklubile Tapa seoses seitsme spordiklubi maadleja osalemisega Eesti koondise koosseisus Põhjamaade meistri-võistlustel 7.–10. mai 2010 Norras Tönsbergi linnas;

Pikendada üürilepingut munit-sipaalkorteris Valgejõe pst 16-3 Tapa linn;

Otsustati võtta vastu kingitusena Tapa vallale korteriomand aadressil Veski 16-14 Tapa linn Tapa vald;

Anti Tapa spordikeskusele mas-siürituse korraldamise luba Tapa valla IV Rahvajooks 2010 korraldamiseks Tapa linna staadionil ja Porkuni metskonna maatükk 58 (Roti mets) 25. aprillil 2010;

Määrati Tapa vallas, Tapa linnas Pikk tn 33, Linda tn 2, Linda tn 2a ja Roheline tn 22 kinnistutega külgneva jätkuvalt riigi omandis oleva maaüksuse koha-aadress järgmiselt: Lääne-Viru maakond, Tapa vald, Tapa linn, Pikk tn 33a.

20.04.2010

Lõpetati puudega inimesele hooldaja määramine seoses hool-datava surmaga;

Ühele puudega inimesele mää-rati hooldaja;

Sõlmiti kaks koduteenuse osuta-mise lepingut;

MTÜ-le Tapa Liikumispuudega Inimeste Ühing eraldati tegevus-toetust 50 000 krooni; MTÜ- le Senior 220 000 krooni; MTÜ-le Jeeriko 200 000 krooni;

Lõpetati sotsiaalkorteri üüri-leping aadressil Roheline 16-24 Tapa linn;

Eraldati sotsiaalkorteri adrees-sil Kalmistu 15-8 ning Uus 16-7 Tapa linn;

Anti nõusolek OÜ-le Jäne-da Mõis Jänedal külas Lossi teel, Kooli teel, Tööstuse teel ja Lää-

pi-Jänedal teel liikluskorralduse ajutiseks muudatuseks vastavalt EVS 613:2001 kehtivale korrale ajavahemikel 28.05–30.05.2010; 24.07–25.07.2010 ja 18.09.2010;

Määrati Tapa vallas, Tapa linnas, Pikk tn 33 asuva katastriüksuse uueks sihtotstarbeks ärimaa;

Anti välja kaks korraldust vaba põllumajandusmaa kasutusvaldus- se andmise kohta;

määrati katastriüksustele koha-aadressid;

Anti välja korraldus õigusvasta-selt võõrandatud maa tagastamise kohta;

Anti välja kaks korraldust korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemise kohta;

Tapa Valla Lastekoorile eraldati kontsertreisiks Läti Vabariiki 29.04.–01.01.2010 toetus summas 2000 krooni;

Anti välja korraldus sihtotstar-beliste eraldiste lisamise kohta Tapa valla 2010. a eelarvele;

Muudeti Tapa vallavalitsuse 16. märtsi 2010 aasta korraldust “Vallaasutuste ja ala-eelarvete kulude jaotus majandusliku sisu järgi”;

Anti otsustuskorras kasuta-da OÜ-le Lehtse Masinaühistu ajavahemikul 01.01.2010 kuni 31.12.2011 ruumid Tapa vallale kuuluvas hoones asukohaga Jänedal küla, Jänedal mõis II korrusel pin-naga 20,4 m²;

Valiti Aktsiaseltsi Tapa Vesi audiitoriks 2009. ja 2010. a majan-dusaasta aruande auditeerimiseks vannutatud audiitor Margit Kes-küla (tunnistus nr 305).

27.04.2010

Kahele puudega inimesele mää-rati hooldajad;

Ühele lapsele otsustati maksta lasteaia söögisoodustust;

Otsustati maksta sotsiaaltoetusi kokku summas 11 526.- krooni;

Eraldati sotsiaalkorteri aadressil Roheline 16-24 Tapa linn;

Otsustati maksta FIE-le Tiit Pihlak 5490.15 krooni Tapa valla puudega lastele transporditeenuse osutamise eest;

MTÜ-sse Jeeriko asuvasse töö-tute päevakeskusesse suunati 17 toimetulekutoetuse saajat;

Väljastati ehitusluba majapida-mishoone ehitamiseks Hiie tn 16 kinnistule Tapa linn;

Väljastati ehitusluba katusega ratsapordiväljaku ehitamiseks MTÜ-le Avante Jänedal Õppe- ja Nõuandekeskuse kinnistul Jänedal külas Tapa vallas;

Anti välja üks korraldus loa andmise kohta jäätmemahuti harvemaks tühendamiseks ning kaks korraldust korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemise kohta;

Anti avaliku ürituse luba OÜ-le Jänedal Mõis Jänedal Aia- ja Lille-päevade korraldamiseks ajavahemikus 28.05.2010 kuni 30.05.2010;

Anti massiürituse korraldamise luba Klubile “Lehtse OFF-Road Park” maasturite orienteerumise- ürituse “Maasturite kevadsõit Leht- ses” korraldamiseks stardi- ja finišiga Töörakörve külas Hallika-Mõisamaa kinnistul 1. mail 2010 kell 8.00-23.00;

Väljastati OÜ T&U DUO omandis olevale sõidukile VOL-VO 940 registreerimismärgiga 781 AUA, taksoveolola nr 05/02 (Tapa vallavalitsuse 21.12.2007 korraldus nr 787) alusel sõidukikaart kuni 19.12.2012;

Otsustati kompenseerida Auden-tese Spordigümnaasiumis õppiva Tapa valla õpilase kooli ja koolist koju sõidupiletite maksumus vas-tavalt esitatud avaldustele ja lisatud sõidupiletitele tagasiulatuvalt alates 01.01. 2010 kuni 28.02.2010;

Anti välja korraldus OÜ Tapa Elamu ja AS Tapa Vesi ühenda-mise kohta.

04.05.2010

Tapa vallavalitsuse lastekait-sespetsialisti volitati teostama ühe lapse eest pangatoiminguid ja teise lapse eest vormistama reisidoku-mente Ida Prefektuuri kodakond-sus- ja migratsioonibüroo Rakvere teeninduses;

Määrati puudega lapse hoolda-mise eest hooldajatoetust;

Väljastati ehitusluba Eesti Ener-gia Jaotusvõrk OÜ-le elektriva-rustuse ehitamiseks Saueaugu, Saunaotsa, Haavasauna, Kallipa ja jätkuvalt riigiomandis oleva maa maaüksustel Lokuta ja Moe külas Tapa vallas;

Väljastati kasutusluba OÜ-le Jänedal Safarikeskus „Puhkemaja 4“, „Puhkemaja 5“ ja „Puhkemaja 6“ kasutusele võtmiseks Liiva kin-nistul Kõrveküla külas Tapa vallas;

Otsustati korraldada lihtme-netlusega riigihange “Tapa güm-naasiumi direktori ametiauto ka-sutusrent”;

Anti välja seitse korraldust ko-ha-aadressi määramisekohta;

Anti välja üks korraldus loa andmise kohta jäätmemahuti har-vemaks tühendamiseks;

Eraldati Tapa valla reservfondist 2000 krooni Eesti Sumoliidule seoses Tapa SK maadleja osale-misega Eesti kadettide koondise koosseisus U-18 Euroopa meist-rivõistlustel;

Pikendati Garaažiboksi nr 5 üü-rilepingut Lehtse alevikus Keskuse tn 2 elamu juures;

Anti üürile alates 04. maist 2010 kuni 31. detsembrini 2010 Tapa vallale kuuluv korteriomand asuko-haga korter nr 2, Tähe kontorimaja, Töörakörve küla, Tapa vald;

Määrati 7. mail 2010 toimuv al-AS-i Järvamaa Haigla üldkoosolekul Tapa valla nimel aktsionäriõigusi teostavaks isikuks Tapa vallavolikogu aseesimees Kalju Soomeri.

VALLAVOLIKOGU ISTUNGID

08.04.2010

Võeti vastu määrus “Eluruu-mi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel”;

Kehtestati Pikk tn 33 ja kaup-lushoone teenindamisega seotud maa-ala detailplaneering;

Määrati katastriüksustele siht-otstarbed;

Võeti vastu otsus maade munit-sipaalomandisse taotlemise kohta;

Anti nõusolek Tapa vallavalitsu-sele viia läbi hange Tapa gümnaa-siumi direktorile auto kasutusren-dile võtmiseks;

Otsustati garanteerida Kesk-konna hädaolukordadeks val-misoleku parandamise meetme Tapa valla poolt esitatud projekti Ökokool Lääne-Viru ja Järvamaa piirkonnale omafinantseering sum-mas 800 495 krooni.

Tapa rahvajooks, 25. aprill 2010

Tulemused

LASTEJOOKS 0,4 km

Poisid, sündinud 2010–2004

1. Marten Liukonen 0:01:43, 2. Mattias Roop 0:02:10, 3. Robin Georg Müntser 0:02:27, 4. Egert Einmaa 0:02:30, 5. Randmar Tuulemäe 0:02:51, 6. Robin Rohula 0:03:01, 7. Kaspar Valvik 0:03:04, 8. Siim Sauman 0:04:37
Tüdrukud, sündinud 2010-2004
1. Nina Vorobjova 0:01:57, 2. Henely Kärt 0:02:04, 3. Jessica Leisson 0:02:24, 4. Anett Kari 0:02:28, 5. Lisette Löönik 0:02:37, 6. Reelee Raap 0:02:43, 7. Keitlin Tometsuk 0:02:45, 8. Getrin Raudsepp 0:02:49, 9. Triin Lisete Tiits 0:03:21, 10. Karmen Lanno 0:03:29, 11. Etriin Etverk 0:04:14

LASTEJOOKS 0,9 km

Poisid, sündinud 2003–2000

1. Carlos Valdna 0:03:18, 2. Rainer Meerits 0:03:20, 3. Mauri Liivak 0:03:22, 4. Ragnar Rooba 0:03:36, 5. Georg Kokk 0:03:40, 6. Valter Klettenberg 0:03:42, 7. Jaan Kärt 0:03:51, 8. Tanel Kari 0:04:09, 9. Endrik Janis 0:04:27, 10. Markus Roosipuu 0:04:29, 11. Jans Ülesoo

0:04:31, 12. Henry Alla 0:04:36, 13. Alo Ostumaa 0:05:04, 14. Jarek Makrjakov 0:05:42, 15. Andero Augasmägi 0:05:47
Tüdrukud, sündinud 2003-2000
1. Brigita Sooru 0:04:06, 2. Sandra Kärt 0:04:15, 3. Kirke Laht 0:04:19, 4. Jenifer Leisson 0:04:22, 5. Marii-Kristiin Vikat 0:04:39, 6. Aigi Einmaa 0:05:22, 7. Britt Ülesoo 0:05:55

NOORTEJOOKS 4 km

Poisid, sündinud 1999–1997

1. Martin Himma 0:19:20, 2. Jegor Jakovlev 0:20:21, 3. Sander Tomson 0:23:44, 4. Siivo-Sandre Tänavots 0:37:55
Tüdrukud, sündinud 1999–1997
1. Kelly Vildek 0:23:53, 2. Greete Saareoks 0:25:04, 3. Sigrít Karm 0:29:15, 4. Hilda-Maria Klettenberg 0:29:23, 5. Katrin Hüüs 0:29:55

PÕHIJOOKS 7,3 km

Noormehed, sündinud 1996–1993

1. Sven Uue, 2. Rail Ageni, 3. Hardo Levo
Neiud, sündinud 1996–1993
1. Eveli Meerits
Mehed, sündinud 1992–1971

1. Cris Poll 0:28:23, 2. Martin Sagaja 0:28:31, 3. Erkki Etverk 0:30:26, 4. Deivit Piller 0:31:50, 5. Kristjan Leimann 0:32:03, 6. Ilmar Leimann 0:33:29, 7. Janis Magdalenoks 0:34:06, 8. Silver Sauman 0:38:12, 9. Villu Varblane 0:38:24, 10. Virgo Tuulemäe 0:45:32
Naised, sündinud 1992–1971
1. Ela Vulla 0:35:26, 2. Jaanika Eisan 0:36:18, 3. Merike Etverk 0:36:32, 4. Geidi Kruusmann 0:38:23, 5. Öne Lees 0:41:40, 6. Jana Saar 0:43:25
Mehed 40+, sündinud 1970–1956
1. Ulvar Pavlov 0:26:56, 2. Meelis Veilberg 0:27:08, 3. Ilmar Raap 0:31:53, 4. Rene Annula 0:35:23, 5. Kalle Kukk 0:36:20, 6. Elmu Tõntsu 0:46:28
Naised 40+, sündinud 1970–1956
1. Anu Kilki 0:36:06, 2. Juta Kaasik 0:44:06
Mehed 55+, sündinud 1955– ja varem
1. Leonardo Tuvikene 0:35:30
Naised 55+, Sündinud 1955– ja varem
1. Luule Laidro 0:47:32

Uut kirjavara E-ainetest

Kui seni oli tervisele ohtlike toidulisaiainete kohta kätte saadav kirjandus äärmiselt napp, piirdudes peamiselt Felix Kala koostatud raamatuga “Toidu lisaiainete välimäär” ja üksikute ajaleheartiklitega (vt nt 9. detsembri 2005. aasta Viru Sõna ja mõned Maalehe artiklid), siis nüüd on meie lugemislauale jõudnud tänuväärt lisa sellele materjalile.

Nimelt hoian käes Angelika Erini raamatut “Saladuslikud E-ained meie igapäevatoitudes”. Kui Felix Kala raamat (mida paraku pole enam poodides saada) on napp ja samas registrina ülevaatlik, sobides isegi poodi kaasa võtta, siis Angelika Erini raamatust leiab rohkesti tabeleid ja skeeme, raamat on kirjutatud lühikeses keeles.

Olgu siin ära toodud mõned ohtlikematest lisaiainetest juhuks kui kirjandus pole kättesaadav:

Toiduvärvid E 100-155 on (üksikute eranditega) ühed ohtlikumad lisaiained, põhjustades sageli tõsi-

seid tervisekahjustusi – üliaktiivsus, unehäired, keskendumisraskused lastel, allergilisi nähte (nohu, astma), pahaloomulisi kasvaja

E 214-219 (parabeenid), mida sisaldavad sageli joogid, maitsekestmed, külmutatud kala, võivad olla vähki tekitava toimega.

E 320 (BHA) ja E 321 (BHT) sisaldudes piima- ja koorepulbris, margariinides ja õlides, maiustustes, võivad põhjustada pärilikkuse muutusi ja kasvaja

Angelika Erini ja Felix Kala raamatute võrdlemisel võib leida nii mõnegi lisaiaine kohta erinevaid hinnanguid. Enamuses on need nähtavasti seletatavad sellega, et 4 aastaga on aeg edasi läinud ja uuringuid rohkem tehtud. Igal juhul tasub olla ettevaatlik, kui kummaski raamatutest on ainet peetud ohtlikuks. Kui ainet on peetud ohutuks ja hiljem selgub kahjulik toime, siis ainet organismist täielikult väljutada tihti ei saa.

Mõnedes poodides on kassast

võimalik saada voldik teatud kahjulike lisaiainete loeteluga (näiteks Rakvere Selveris).

Soovitan lugeda professor Anne Luige artiklit 1. aprilli Maalehes. Loodan, et ei tekita liigset pessimismi lõpetades tsitaadiga sellest artiklist: ”Kui praegu vaieldakse Riigikogus pensioniea tõstmise üle, siis meie arutame, kas inimesed nii vanaks üldse elavadki, kui peavad ohtlike lisaiainetega toitu tarbima”.

Oma tervisest huvitatul on mõistlik lugeda alati toidukoostist märkivaid etikette, sest koostis sageli muutub. Nii näiteks on mõned kuud müügil olnud väga maitsev ja täiesti ilma lisaiaineteta seesami sai, mis aga ostjate vähesel hulgal tõttu on leitud kadunud. Eriti muutuv on koostis leibade ja saiade puhul.

Selleks, et saada normaalselt (märke söömata) elada, tuleb hooliga vaadata, mida kuhu panna. Meeldivat ja kasulikku lugemist!

Linda Metsjärv, seniorarst

Hooaja hoogne lõpp

Lehtse kultuurimajas

3. aprillil toimunud 6. MMM-õhtul osalenud muusikud ja bändid: soolokitarrist Aleksander Jaurus, ansamblid WHB, Kolm Soovi, Nepredskazujemõje ja Tapa muusikakooli tüdrukute band Kivamees. Publiku lemmikuteks said 2 viimast: väsimatud rockilõhkujad ja verinooored neiud. Tänu kõigile osavõtjatele!

4. aprillil lõppes Lehtse Pinksi PühaPäevade (PPP) VIII hooaeg. Kõigil 8 turniiril osales kokku 45 meest-naist-poissi-tüdrukut. Kõige suurem osalejate grupis võistles 25 meest ja nendega võrdselt tubli pinksinaine Helga Vasemägi. I koht – Michael Nocka, II – Riho Kivisoo, III – Helga Vasemägi. Naistest: I – Lairi Einmaa, II – Tatjana Trubkina. Poisid

(8): I – John-Erik Juht, II – Sander Kents, III – Alvar Roos. Tüdrukud: I – Kätlin Aron, II – Elisabeth Haksalu, III – Marjette Maie Müntser. Algajad: I – Marten Prokuda, II – Markus Prokuda, III – Jaan Klamm.

11. aprillil V Lehtse lämakal osales 10 erinevat tantsijate-liikujate rühma, kokku umbes 100 inimest Tapa vallast. Eriti huvitav oli esimest korda näha Tapa breigipoisid, shuffle-stiili tutvustavaid noori ja Tapa aeroobika rühma. Vanad head tuttavad “Mõisapiigad”, “Tulised Tuulutajad”, TG noorte segarühm, Ratastoolitantsijad, line-tantsijad, tantsumemmed ja Kõhutantsu Selt-sing Azra olid toredad nagu ikka. Suur aitäh teile kõigile!

18. aprillil jõudis lõpule Leht-

se külakilb VIII hooaeg. Osales 8 võistkonda. 6 mängu üdvõitjad selgusid põnevas lõpuheitluses: I koht – võistkond Fraternitas (Andrus Veinberg, Arne Veinberg, Ain Kütt), II – MC Algajad (Mart Vellama, Tõnu Lilleorg), III – 79 (Rita ja Andres Püümann, Vahur Sild, Alvar Roos). Kõik võistkonnad olid tublid ja võitis ju igauks läbi uute teadasaamiste – tänu teile! Suur aitäh ka korraldajatele Raivo ja Pille Okkile!

Kõik Lehtse kandi koristustalgud õnnestusid – tänu tublidele tegijatele näeb meie kodukant palju puhtam ja kenam välja. Tänu tegijatele: Lehtse pensionärid, mudilased, koolinoored, lapsevanemad, külade elanikud jpt!

Leelo Jürimaa

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOJAS

T, 25. mail kell 20 Film „Titaanide kokkupõrge” – suurejooneline seiklusfilm, milles võimuvõitlus viib mehed kuningate ja kuningad jumalate vastu. Alla 12-aastastele mittesoovitav. Pääse 40 kr
T, 1. juunil kell 20 Film „Kuidas taltsutada lohet”. Kogupere film. Cressida Covelli populaarsel lasteraamatul põhinev vaimukas animatsioon. Eesti keeles. Filmi pikkus 1.30, Pääse 40 kr
T, 8. juunil kell 20 Film „Põrgulik kohting”. Tempokas action-komöödia. Osades Steve Carell, Tina Fey jt. Alla 12-aastastele mittesoovitav. Pääse 40 kr
T, 15. juunil kell 20 Film „Raudmees 2”. Seiklus-action-ulme. See on järg 2008. aasta kassahitile, mille aluseks Marveli kirjastuse legendaarne koomiksikangelane. Alla 12-aastastele mittesoovitav. Pääse 40 kr

NB! Kultuurikoja fuajees Tapa kunstiklubi maalide kevadnäitus. Keldrikorruse saalis kunstnik Sergey Razqudaevi personaalnäitus. Infot kultuurikoja toimuva kohta saab meie kodulehelt www.kultuurikoda.ee ja www.kultuuri.net

LEHTSE KULTUURIMAJAS

24. mai kl 12–14 Nelipühade koogikonkurss “Parim rabarberikook”
*Rabarberi kasutuse propageerimiseks kutsub Lehtse käsitööseeltsing kõiki osalema koduse koogi valmistamisel.
*Kohal asjatundlik žürii *Auhinnad *Võib tulla ka kooke vaatama-hindama, sest rahva poolt on ka eriauhind!
*Peale degusteerimist ülejäänud koogid viiakse Lehtse lastele maiustamiseks! Tee kook oma või vanaema retsepti järgi ja ära häbene! Tule ja osale!
24.–28. mai Lehtse laste kevadpäevad
*Igal päeval omad üritused: matkapäev, spordipäev, loome- ja mängudepäev, näitus ja lõpupidu rongkäiguga

Info: Lehtse kultuurimaja lauatelefon 383 3350
Direktor: Leelo Jürimaa, tel 521 8398, info@lehtsekultuurimaja.ee
koduleht: www.lehtsekultuurimaja.ee

22.mail kell 9.00 Tapa kesklinnas

KÄSITÖÖ JA TALUTOODETE LAAT

Kohalik käsitöö
Taimed, aiakaubad, looduskaubad
Kohalik toit

Tegevusala ja lasteala
Kultuuriprogrammis kohalikud taidlejad ja ans. KULDNE TRIO

Info ja müüjate registreerimine Tapal *Anpal Lillesalong*’is
või tel 53 475 723 / lillesalong@gmail.com
Laada korraldaja on MTÜ Sääsküla Huviklubi

Tule väikesele Vidzeme ringreisile Lätimaale!

Reisi aeg: 9.–10. juuni
Reisi korraldaja: Loodusreisid OÜ
Reisi hind: 1230 krooni
Hinna sees: bussisõit, majutus hotellis (2–3 kohalistes tubades) koos hommikusöögiga, reisirühma-giidi teenused, kohalikud giidid mõisates ja muuseumis, kõik muuseumide ja muude külastuste piletid
Väljasõit Tapalt kell 7.30
1. päev, 9. juuni
Väljasõit Tapalt kell 7.30
Araiši vabaõhumuuseum – järve-saarel asuv viikingite asula.
Ungurmuiža mõis on ainulaadne puidust barokkehitis.
Kohvipaus Raganas, Birini mõis – ekskursioon siseruumides ja jalutuskäik pargis.
Majutus hotellis Riia lähedal.

2. päev, 10. juuni
Hommikusöök hotellis.
Münchhauseni muuseum ja loodusrada.
Liivakoopad ja maa-alused järved Straupe lähedal.
Jalutuskäik Sietinieze liivapaljandi juurde Gauja ääres.
Eelnevalt võiks **lugeda** Gottfried August Bürger “**Münchhauseni lood**” ehk vabahärra von Münchhauseni imepärased reisid ja seiklused merel ning maal, nii nagu ta ise nendest sõprade ringis pajatas.

Reisiraha tasuda kuni 31. maini Tapa kultuurikotta. Lisa-info kultuurikoja tel 322 0061 ja 5660 636.

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

Üürida Tapal ühe-, kahe- ja kolmetoalisi kortereid soodsalt otse omanikult.
Kõikides korterites on tehtud euroremont.
Info tel 5627 0804

Tapal **1. Mai pst 12 anda üürile** lühemaks või pikemaks ajaks **1- ja 2-toalised korterid** ning **3-toaline korter**.
Tel 503 4972, info@ko.ee, www.ko.ee.

Müüa Tapa linnas ja vallas erinevas suuruses ja seisukorras **1-4-toalised korterid ning majad**.
Hinnad korteritel alates 55 000 kr.
Täpsem info: mob 5110 478 või 322 0106,
e-post: urmas.saarmets@pindi.ee
Urmas Saarmets, Pindi Kinnisvara
Aitan Teid kinnisvara ostmisel ja müümisel,
kinnisvara-alane konsultatsioon tasuta.

KÜ Tapa Eha 16 müüa või anda rendile
1-toaline korter 27,6 m² hind 20 000 kr
kontakttelefon 5664 8310

KÜ Lembitu 15-52 müüa või anda rendile
2-toaline korter 47,6 m² hind 69 300 kr
kontakttelefon 5664 8310

Müüa lõhutud küttepuid (lepp, kuiv okaspuu).
Möödud vastavalt tellija soovile. Samas müüme ka
3-meetrist leppa koos transpordiga
Tapale 240 kr/m³. Info telefonil 524 1249

Müüa kartulit Printsess ja Secura.
Kuulutus ei aegu. Tel 523 2401

Ära anda maja kasutatud siseuksed
(puidust, umbes aastast 1950)
tel 5392 8904 kaja.kerbo@gmail.com

Kosmeetik, pediküür
Uus sügavpuhastus hooldus, õpilastele soodustus.
Uus ultraheli näopuhastus. Müügil kinkekaart.
Vajalik eelregistreerimine tel 5656 6052.
Pikk 29, Tapa (II korrus)

Tervisediagnostika ja kaaniravi.
Vastuvõtt eelregistreerimisel
tel 552 1946, 385 1318

Karkuse Küla Seltsing kutsub kõiki, kellel on midagi vahetada või muidu ära anda, 23. mail kell 11 Karkuse klubi juurde.
Oodatud on taimed, raamatud ja kõik muu, millele soovid leida uut kodu.

OÜ Tapa Buss OÜ TEADE

Toimuvad suveekskursioonid

- 23. mail** Lahemaa (Palmse, Sagadi, Oandu, Altja, Pedassaare, Pärisme, Loksa)
20. juunil Põhja-Eesti Pankrannik (Purtse, Saka, Ontika, Valaste, Toila-Oru, Kuremäe)
9. juulil Ida-Virumaa (Sinimäed, Narva, Narva-Jõesuu)
21. augustil Peipsi-ääre
Septembris Lahemaa lääneosa

Registreerimist alustada kohe, tasuda hiljemalt 3 päeva enne väljasõitu. Lähemalt infot Tapa Buss OÜ Pikk 10 kl 8-12
Tel 322 0019, 5650 9619
(helistada võib igal Teile sobival ajal)

Takom VM OÜ

1. Liiva, killustiku, purustatud kruusa ja sõelme müük.
2. Saematerjali (lauad, prussid) müük.
3. Sõiduauto rehvide müük, remont ja vahetus.
4. Küttepude, turba, puitbriketi ja kivisöe müük.

Takom VM OÜ, Õuna 15, tel 322 0028.

Avaldame kaastunnet **Irinale Petrovskajale** kallil isa kaotuse puhul.
Kolleegid Tapa spordikeskusest

Tapa vallavalitsus tänab

Tapa valla haridus- ja kultuuriasutusi ning mittetulundusühinguid, kes organiseerisid aprillis toimunud südamenädalal Tapa valla elanikele terviseetmalisi üritusi.

Külastage Tapa Valla Infoportaali

www.tapavald.info

uudised - arvamused - sündmuste kalender - veebikaamerad
videod - pildigaleriid - ilm Tapal - küsitlused - kuulutused

5. juunil toimub ROHEVAHETUS
Järvamaal Ambla vallas Raka külas
Lillelehe puukoolis, algus kell 12.
Info tel 5567 2813

Mis on rohevahetus?

Rohevahetus on Aiaklubi poolt 2007. aastal alguse saanud aia- ja taimehuviliste kokkusaamine, mille käigus vahetatakse omavahel või antakse ära oma aia või kodu ilu- ja tarbetaimi, pistikuid, seemneid, sibulaid või juurikaid.

Aiaklubi rohevahetuse reeglid:

- Rohevahetus on tasuta, kaasavõetud taimi, paljundusmaterjali ning muid aiatarbeid võib ainult vahetada või ära anda, mitte müüa!
- Rohevahetusel võib oma taimi müüa ainult rohevahetust korraldava või enda pinnal võõrustav taimikasvataja või ettevõtte kokkuleppele aiaklubiga.

Mida rohevahetusele kaasa võtta?
Taimed, seemned, pistikud, muud aiatarbed.

Viru Matusetöö TAPAL

- 24h surnutransport
- matuste korraldamine
- kirstud, urnid, plaadid
- matusetarbed
- kõik matustega seonduv

1. Mai pst 12 • Tapa 45106 • tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee • www.matuseteenused.ee

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Jämeda mõisas peatub pangabuss üks kord kuus teisipäeviti kell 9.00-10.30

(II kvartalis: 27. aprill, 25. mai, 29. juuni)

Bussis saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid.
Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsi lisa 6 310 310

LAHKUNUD ON

Zinaida Dvorjantšikova (Tapa)
13.07.1921 - 20.04.2010

Valter Kuivari (Saksi)
8.06.1928 - 21.04.2010

Victor Lavrinenko (Tapa)
16.02.1945 - 22.04.2010

Elmo Leerand (Tapa)
24.11.1933 - 24.04.2010

Einar Villemson (Tapa)
18.06.1951 - 3.05.2010

Eino Neimla (Jämeda)
17.06.1936 - 2.05.2010

KUMA FOTO esitleb:

Rosaarium

KONTSERDISARJA
KAHEKSAS KONTSERT

Reedel, 11. juunil kell 19.00
Jämeda mõisa roosiaias

Ott Lepland ja Rein Rannap

Pilet 75.-
Sooduspilet 50.-
Halva ilma korral mõisa suures saalis

Toetajad:

Urmas Roosimägi, Jämeda Ehitus, KUMA, PUBLI TAREKE, ANPAL LILLESALONG, Virumaa Teataja

UUED VALLAKODANIKUD

Romet Noormaa (Vahakulmu) 15.04.2010

Maribel Altmäe (Piilu) 17.04.2010

Jürgen Rosenberg (Lehtse) 23.04.2010

ÕNNITLEME EAKAID!

Rosalie Veebel (Tapa) 03.05.1915 95
Hilja Rosin (Tapa) 26.05.1916 94
Lehte Kurim (Tapa) 28.05.1919 91
Maria Kirillova (Tapa) 11.05.1920 90
Ülo Kaldjärv (Tapa) 21.05.1925 85
Karl-Johannes Nestor (Tapa) 25.05.1925 85
Viivi Kukk (Jämeda) 07.05.1925 85
Aleksandra Yakovleva (Tapa) 12.05.1925 85
Alma Vile (Lehtse) 06.05.1930 80
Heino Lillemets (Tapa) 02.05.1935 75
Vambola Reinsalu (Saksi) 02.05.1935 75
Mati Maaten (Imastu) 07.05.1935 75
Enno Org (Tapa) 18.05.1935 75
Fedot Rožkov (Tapa) 24.05.1935 75
Yanina Katlauskene (Tapa) 01.05.1935 75
Maie Raunik (Tapa) 01.05.1935 75
Maret Turu (Tapa) 07.05.1935 75
Vilma Elbrecht (Tapa) 19.05.1935 75
Rein Aedma (Tapa) 06.05.1940 70
Ants Kuiva (Tapa) 10.05.1940 70
Vladimir Pitirimov (Tapa) 25.05.1940 70
Ravil Samigullin (Tapa) 25.05.1940 70
Arnold Klein (Tapa) 30.05.1940 70
Tamara Sool (Tapa) 02.05.1940 70
Maria Tolstenkova (Tapa) 02.05.1940 70
Erika-Angelika Saame (Tapa) 30.05.1940 70

Tapa valla ajaleht Sõnumed - Roheline tn 19, Arenduskoda Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.
Ajalehte saab lugeda – twww.tapa.ee/ajaleht,
e-post: arenduskoda@arenduskoda.ee, heiki@arenduskoda.ee
Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666
Trükiarv 3600. Leht ilmub üks kord kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E-R kell 9-16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.
Et hoida ära arusaamatusi peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt lehe ilmumise nädala esmaspäeval kell 16.